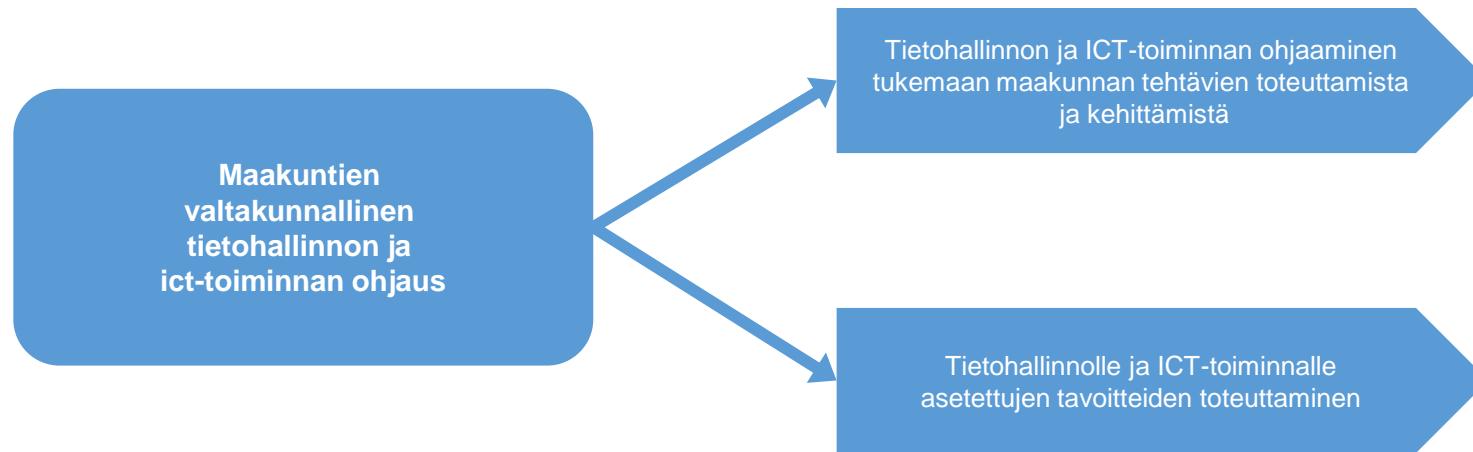

Maakunta- ja sote-uudistuksen tietohallinnon ohjauksen selvityshanke

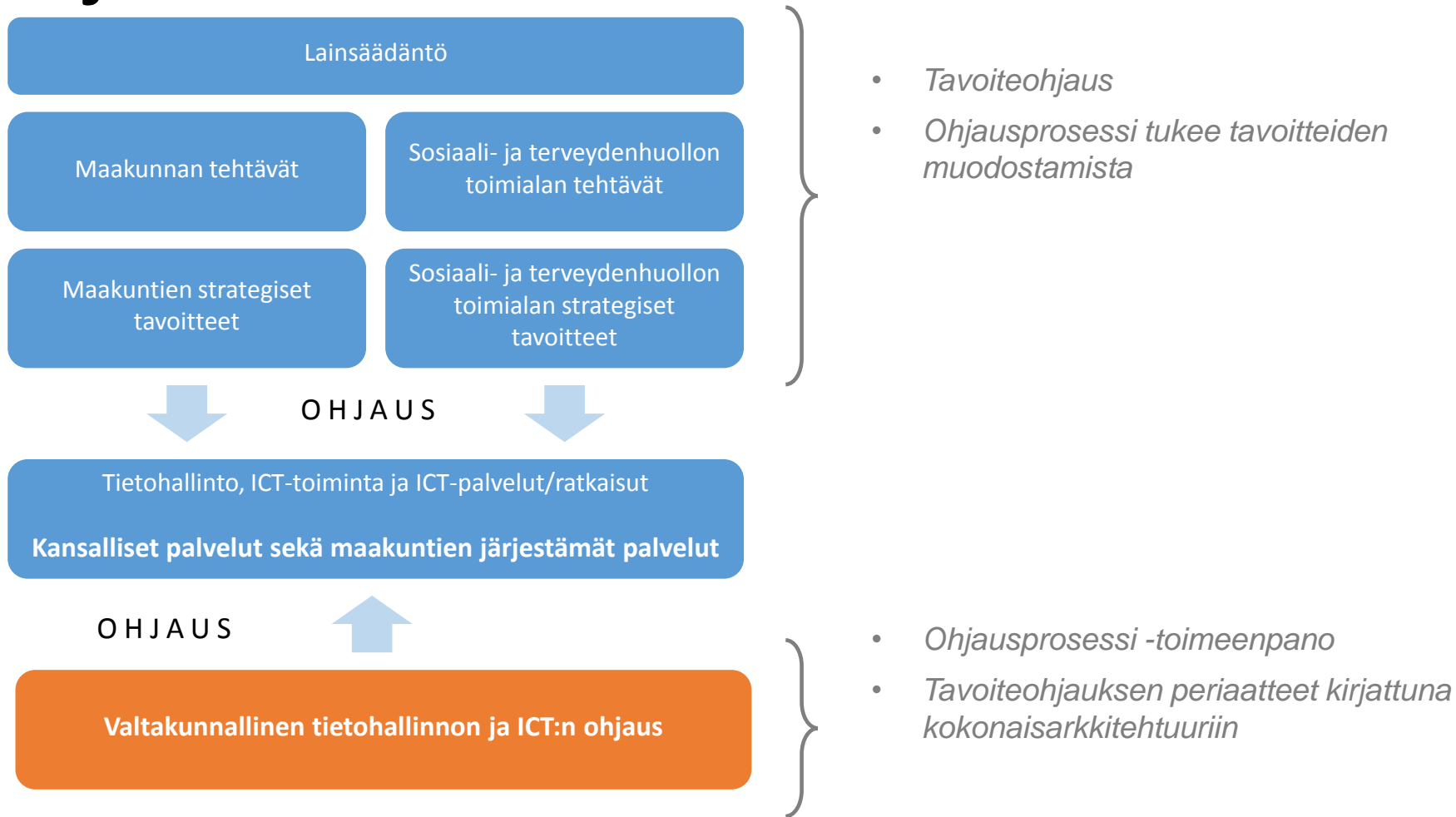
Selvitysraportin kuvat

19.4.2016

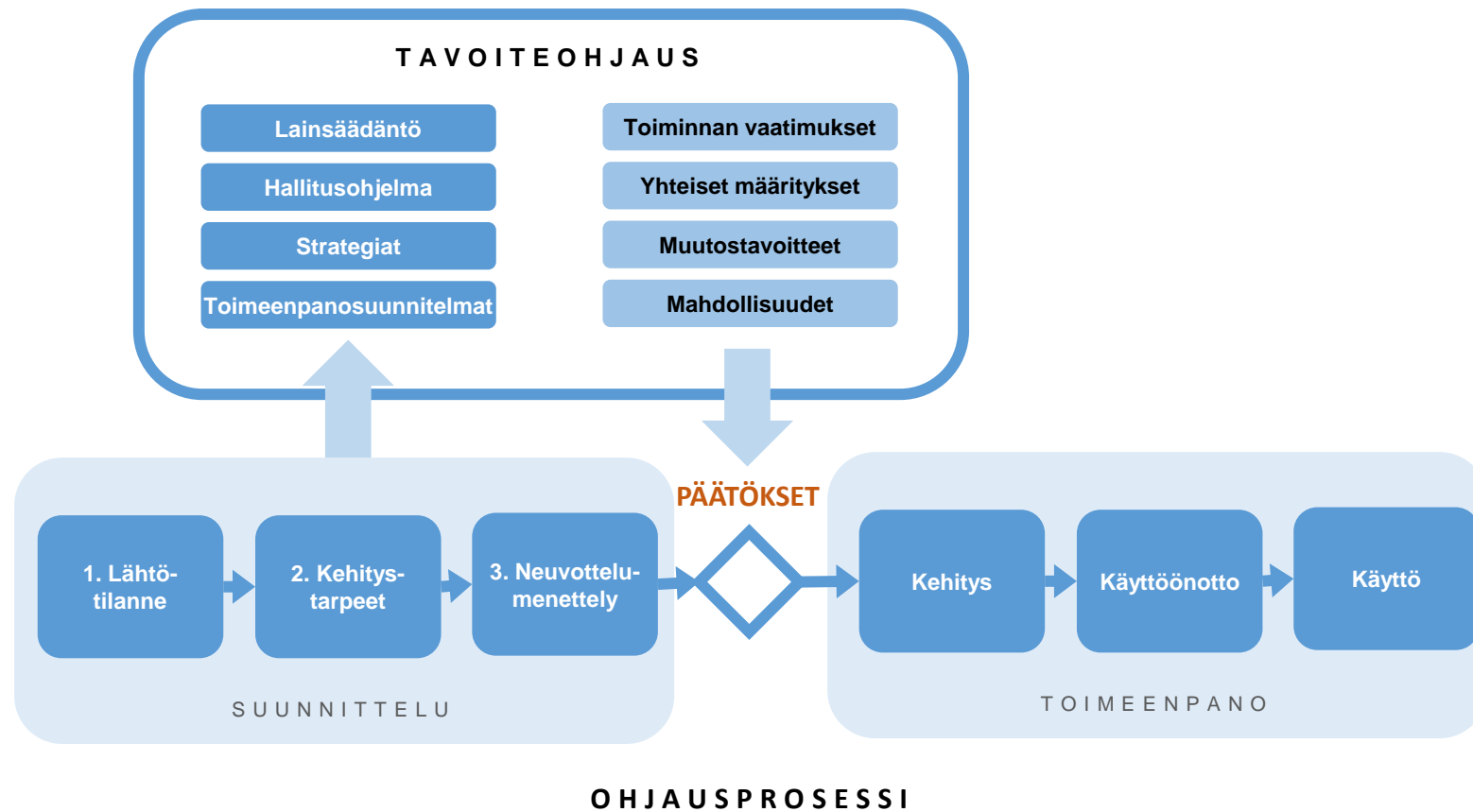
Kuva 2. Maakuntien valtakunnallisen tietohallinnon ja ICT-toiminnan ohjauksen tavoitteet

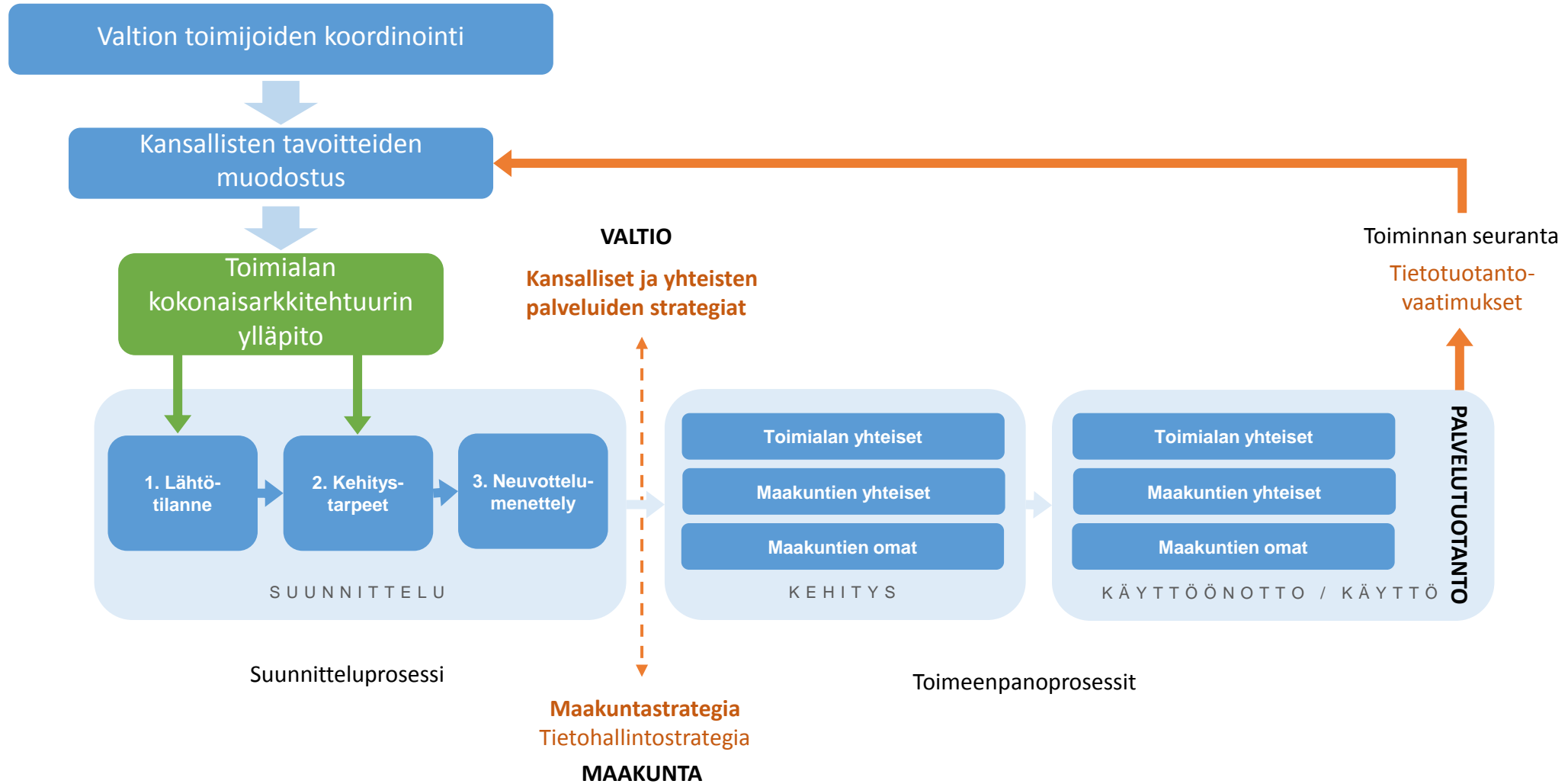
Kuva 3. Toiminnan tavoitteet ja tietohallinnon ohjaus

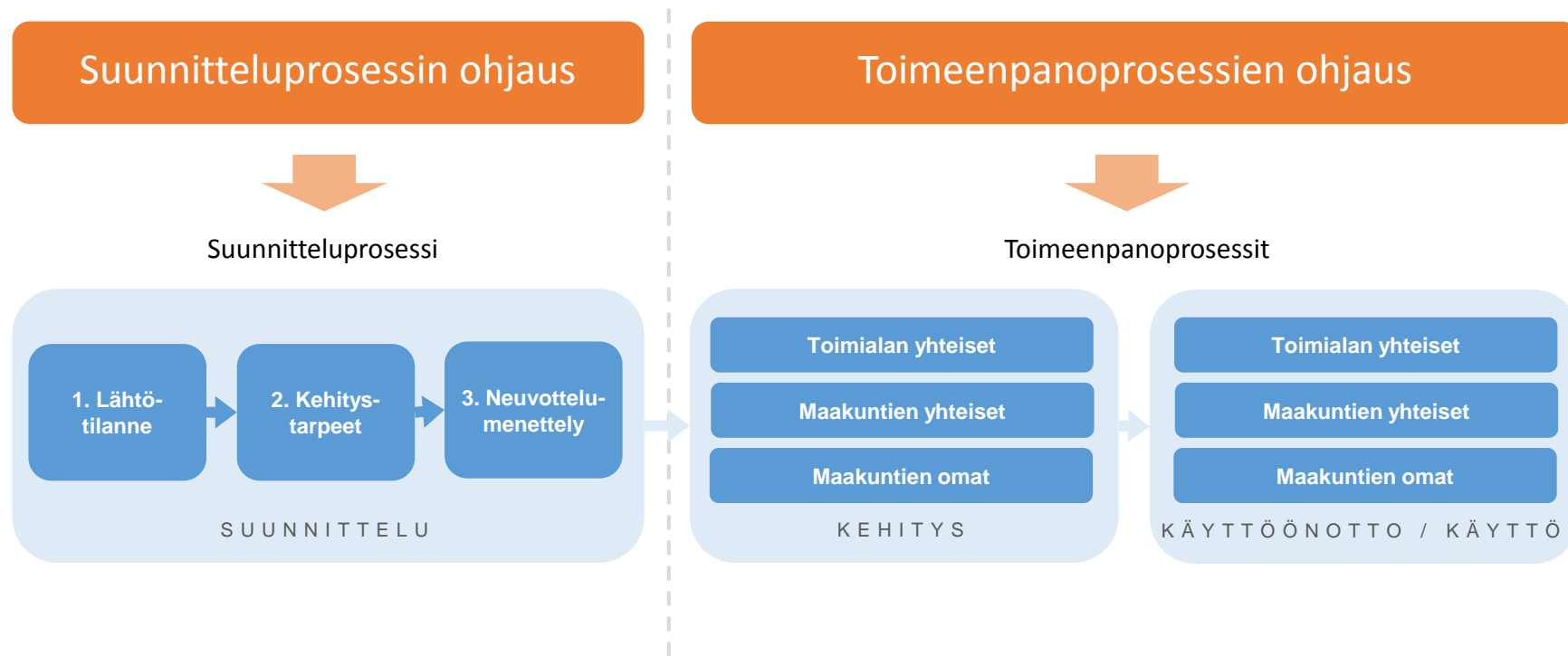
Kuva 4. Tavoiteohjaus ja ohjausprosessi

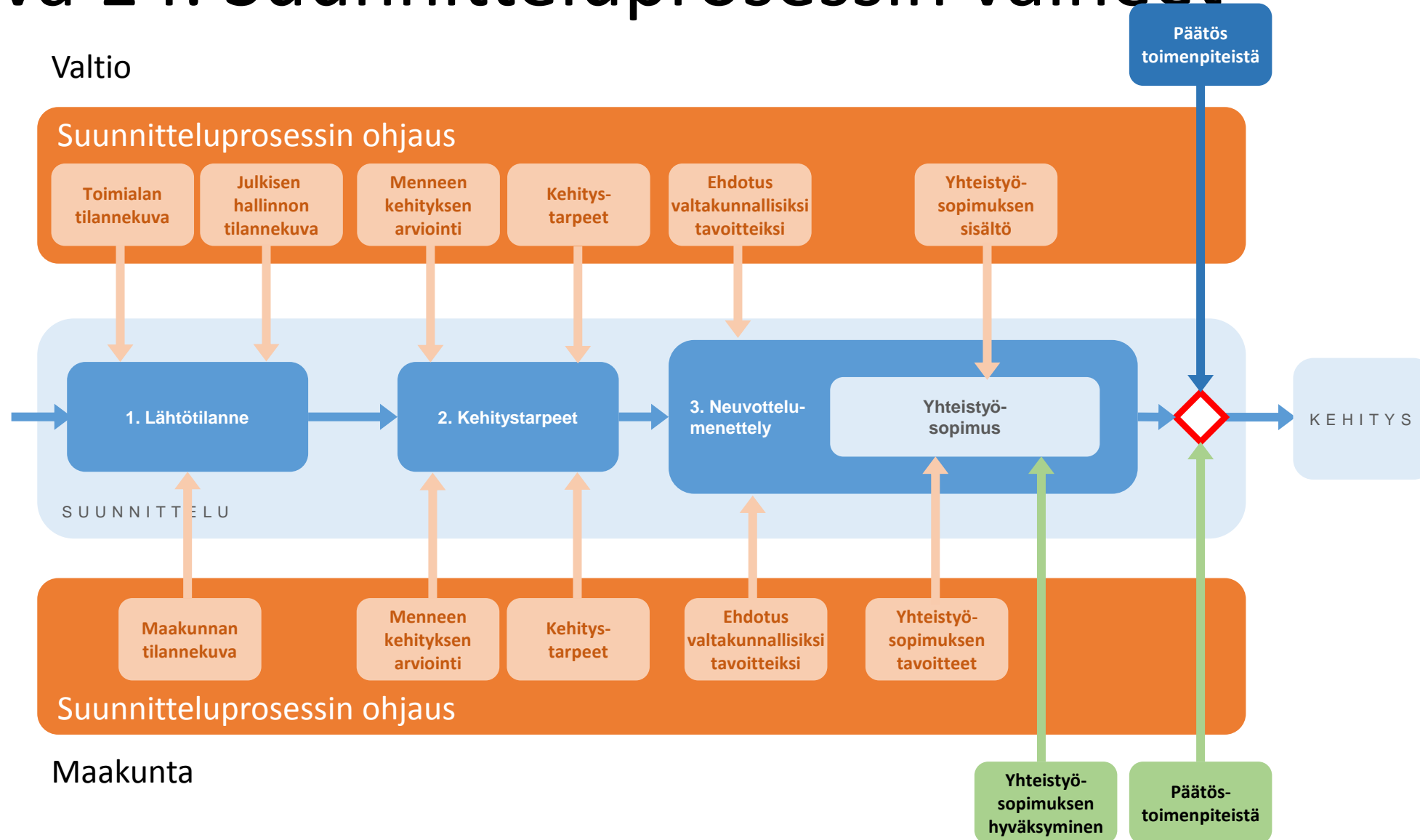
Kuva 12. Tavoiteohjauksen kytkentä ohjausprosessiin

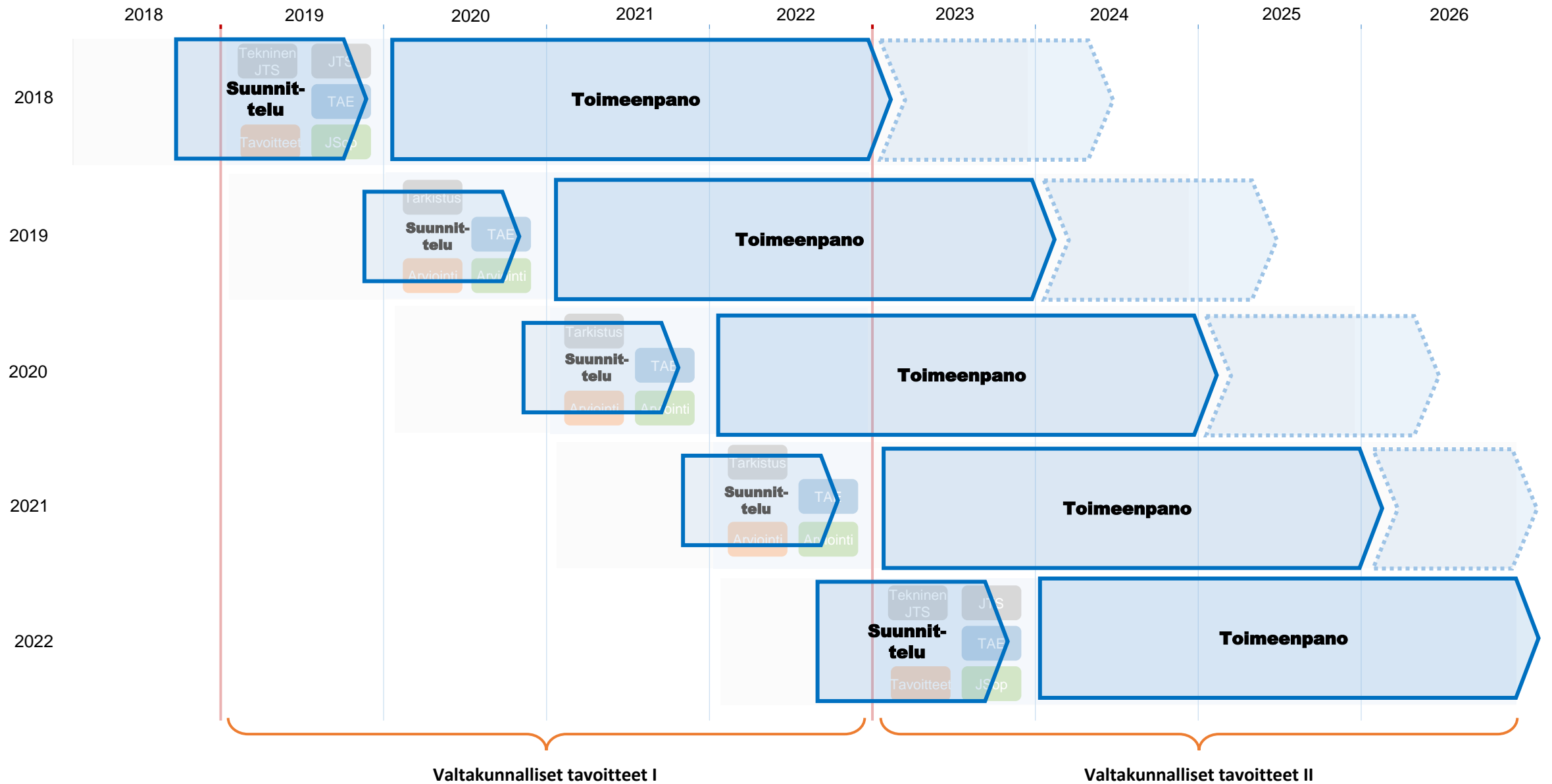
Kuva 13. Ohjausprosessin vaiheet

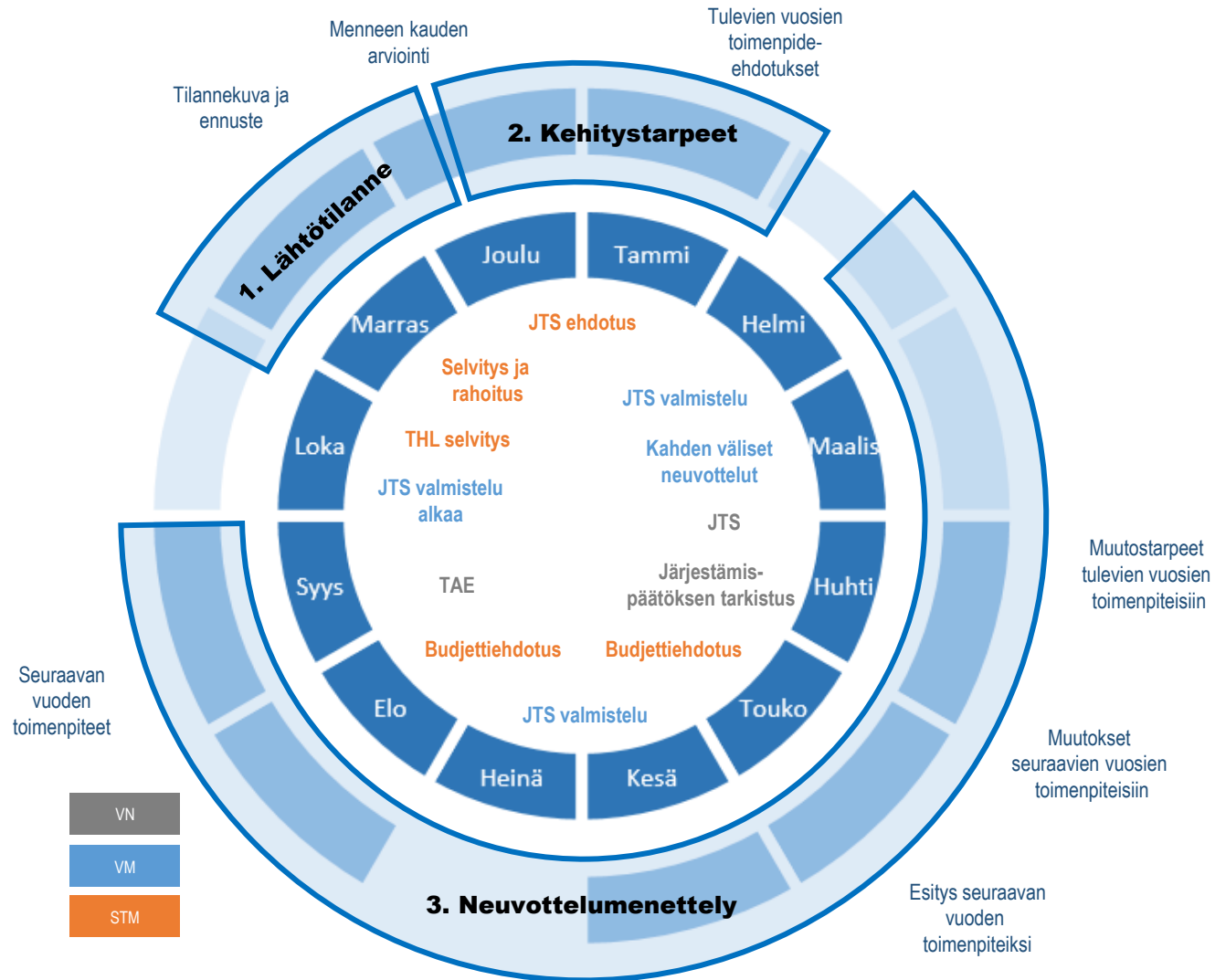
Kuva 14. Suunnitteluprosessin vaiheet

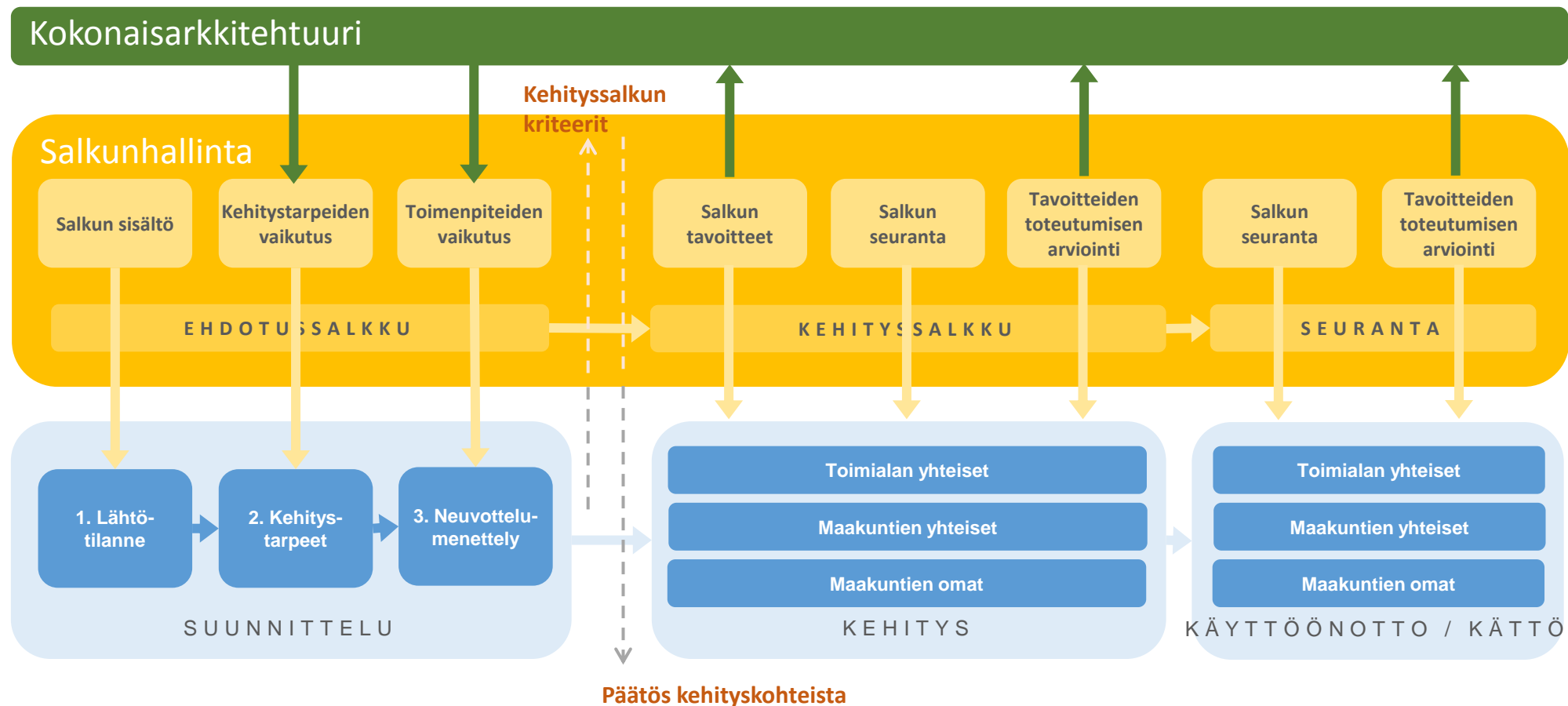
Kuva 15. Suunnittelukaudet

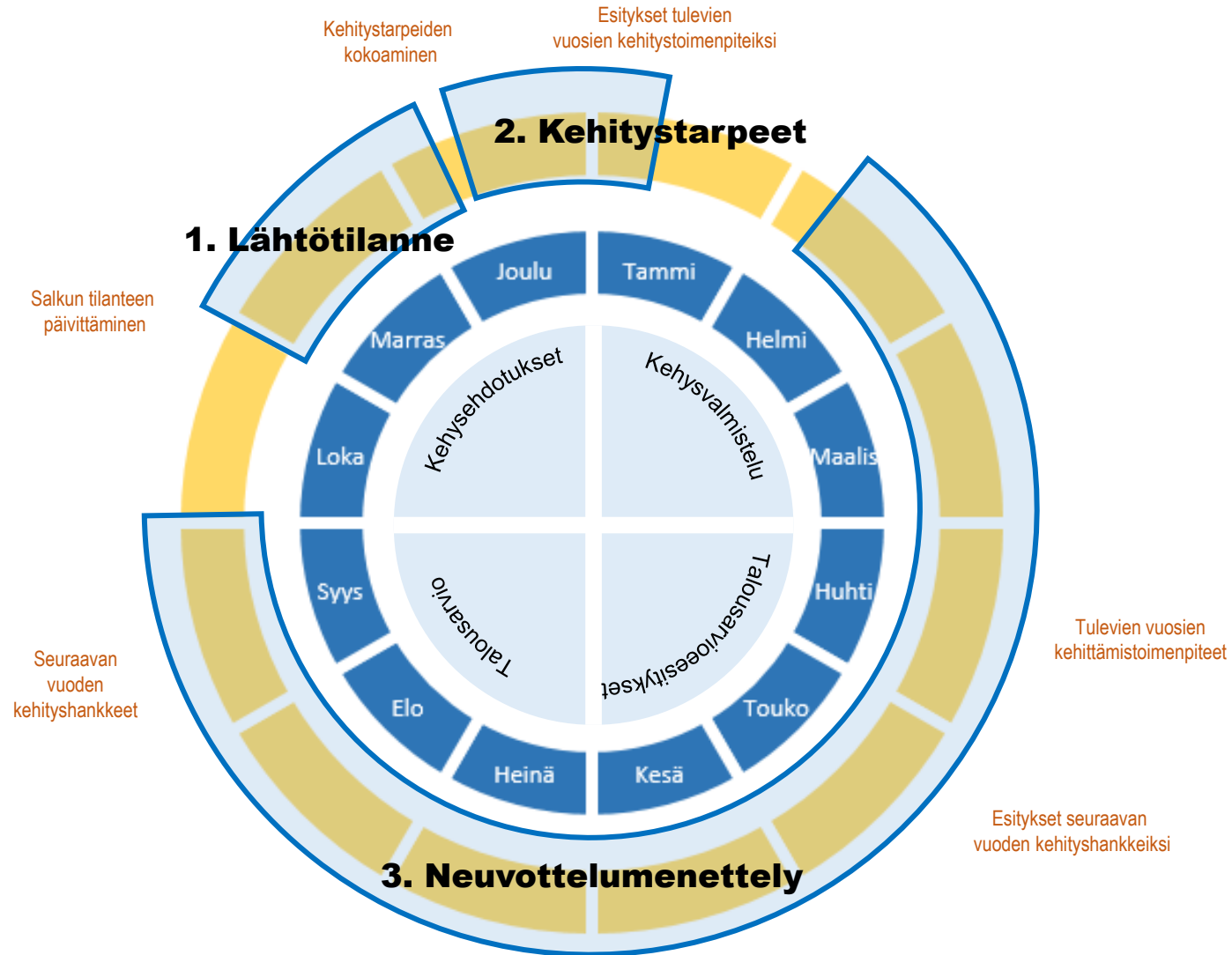
Kuva 16. Tietohallinnon ohjauksen vuosisuunnittelu

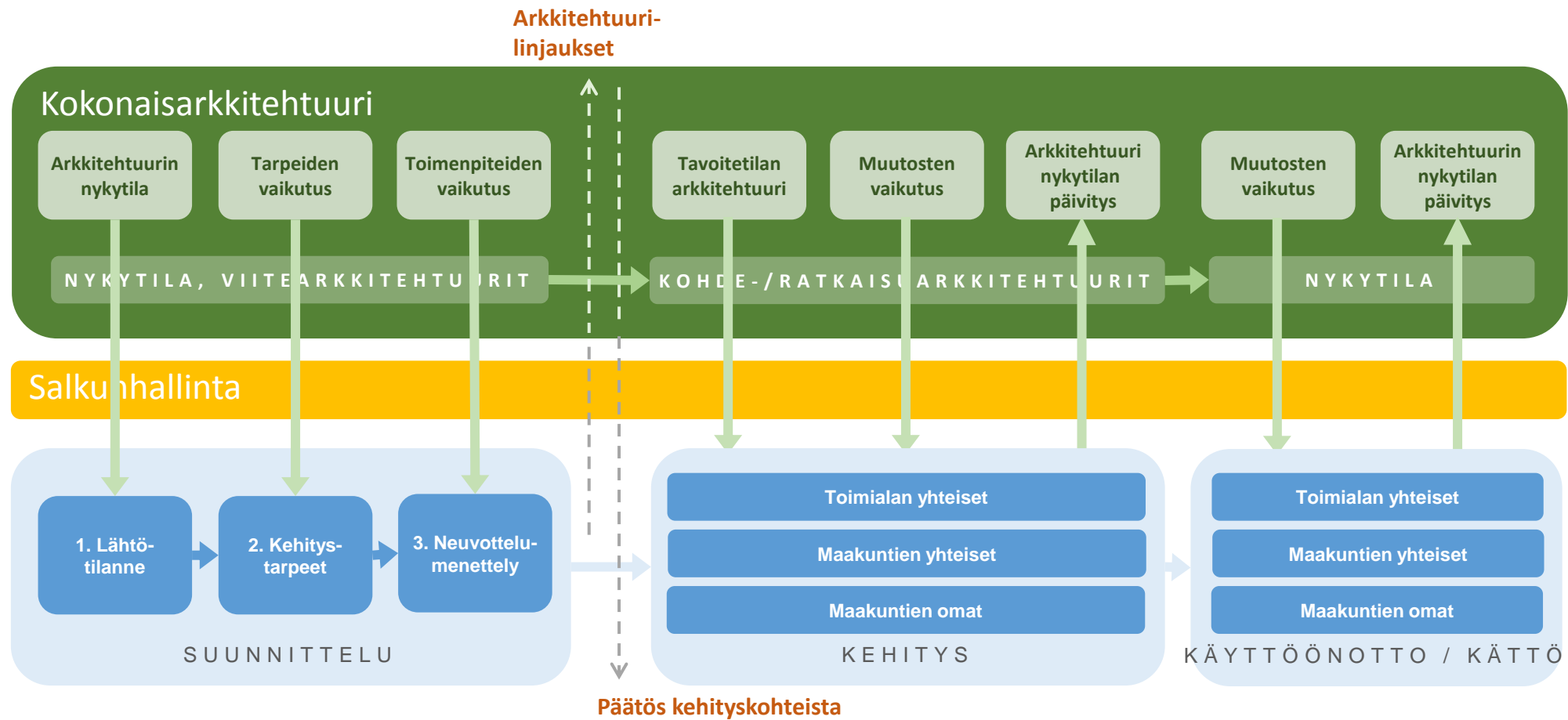
Kuva 17. Ohjausta tukeva salkunhallinta

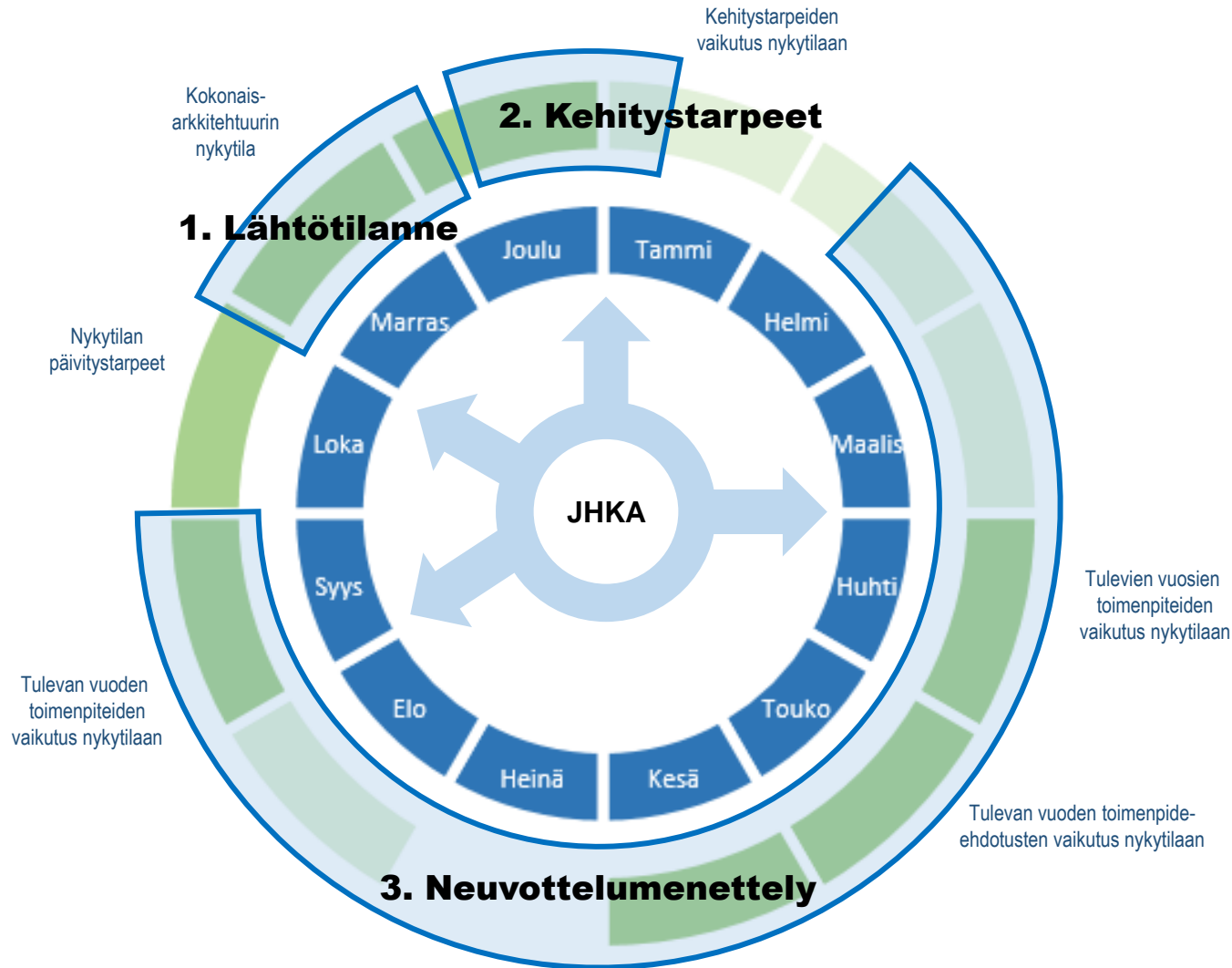
Kuva 18. Salkunhallinnan vuosikello

Kuva 19. Ohjausta tukeva kokonaisarkkitehtuuri

Kuva 20. Kokonaisarkkitehtuurin vuosikello

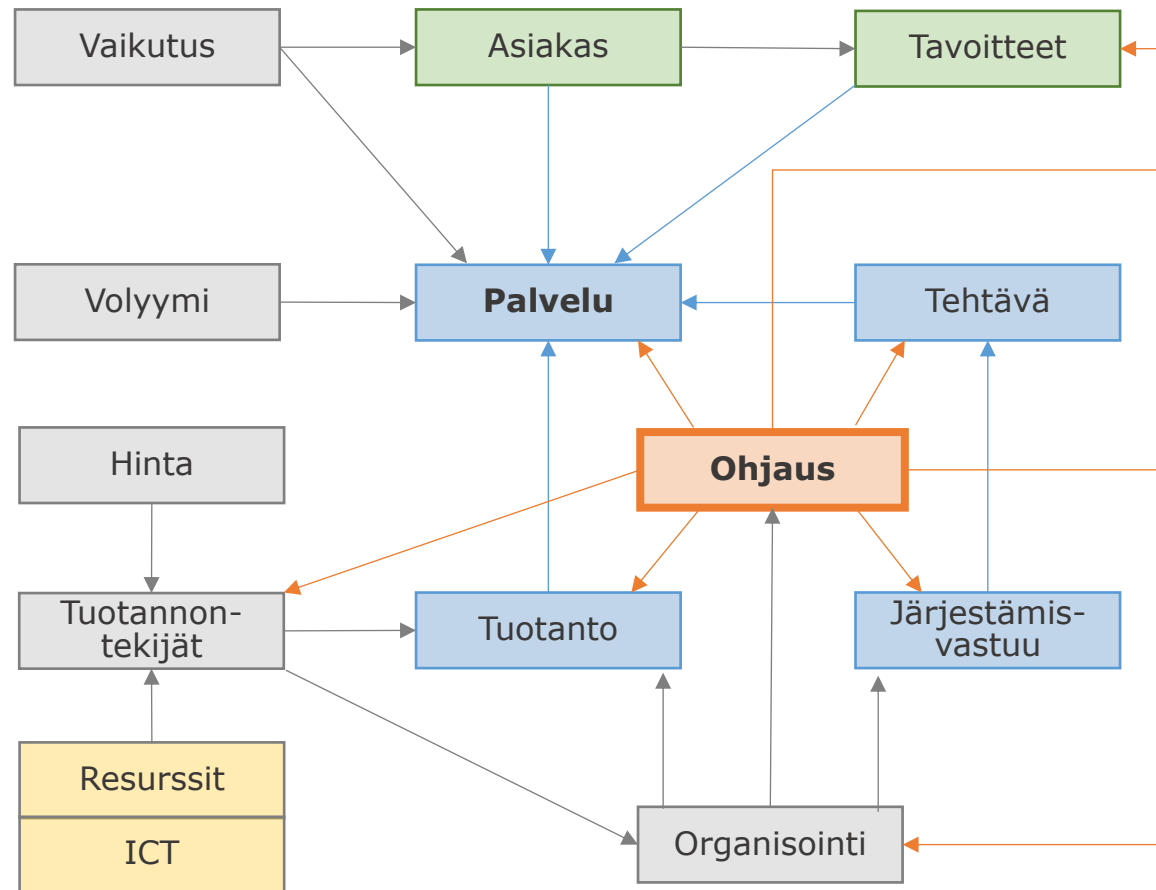

Kokonaisarkkitehtuuri (JHS 179 kehys)

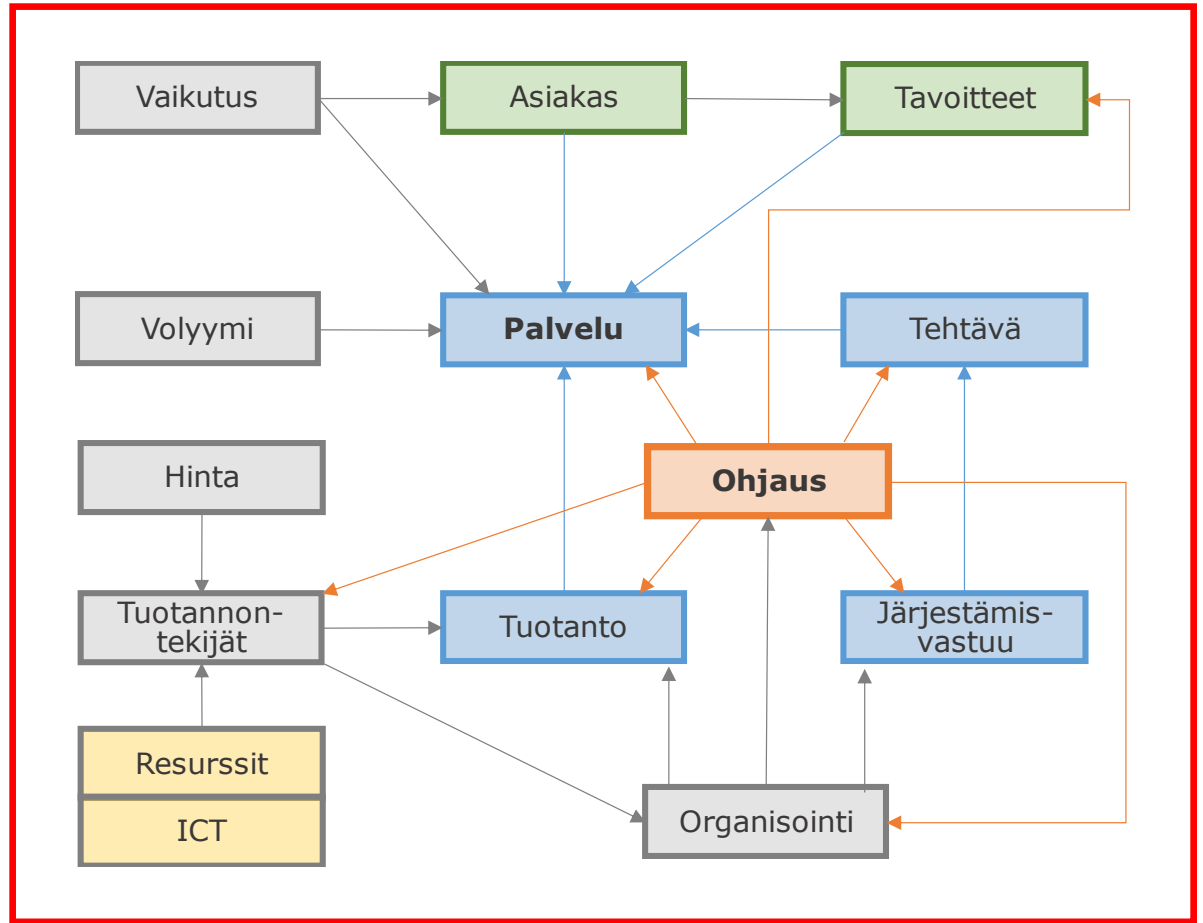
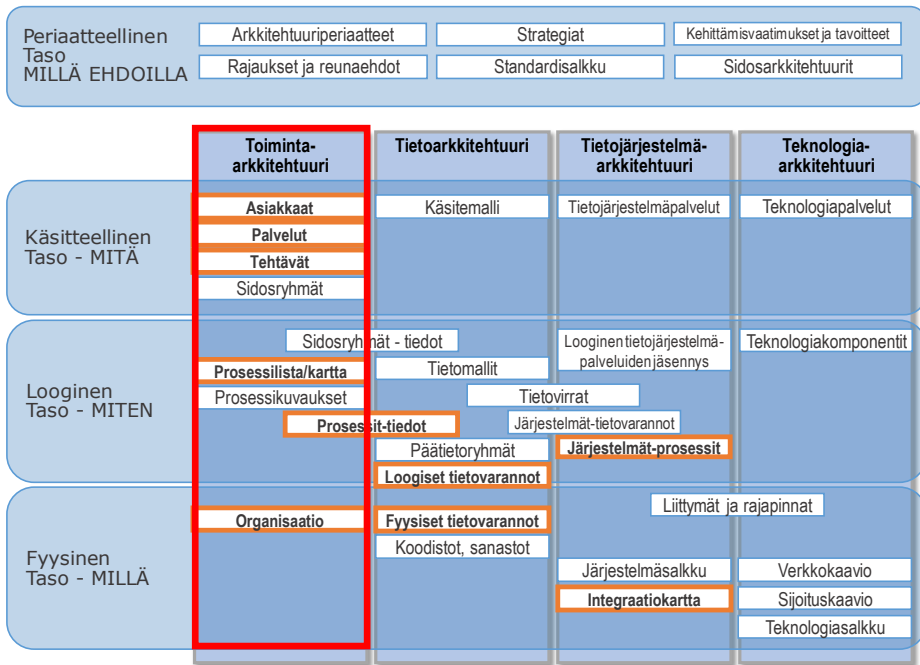
Periaatteellinen Taso MILLÄ EHDOKSILLA	Arkkitehtuuriperiaatteet	Strategiat	Kehittämiskaavat ja tavoitteet
	Rajaukset ja reunaehdot	Standardisalkku	Sidosarkkitehtuurit

	Toiminta-arkkitehtuuri	Tietoarkkitehtuuri	Tietojärjestelmä-arkkitehtuuri	Teknologia-arkkitehtuuri		
Käsitteellinen Taso - MITÄ	Asiakkaat	Käsitelmä	Tietojärjestelmäpalvelut	Teknologiapalvelut		
	Palvelut					
	Tehtävät					
	Sidosryhmät					
Looginen Taso - MITEN	Sidosryhmät - tiedot	Tietomallit	Looginen tietojärjestelmäpalveluiden jäsenys	Teknologiakomponentit		
	Prosessilista/kartta					
	Prosessikuvaukset				Tietovirrat	
	Prosessit-tiedot				Järjestelmät-tietovarannot	
					Päätietoryhmät	Järjestelmät-prosessit
					Loogiset tietovarannot	
Fyysinen Taso - MILLÄ	Organisaatio	Fyysiset tietovarannot	Liittymät ja rajapinnat			
		Koodistot, sanastot	Järjestelmäsalkku	Verkkokaavio		
			Integraatiokartta	Sijoituskaavio		
				Teknologiasalkku		

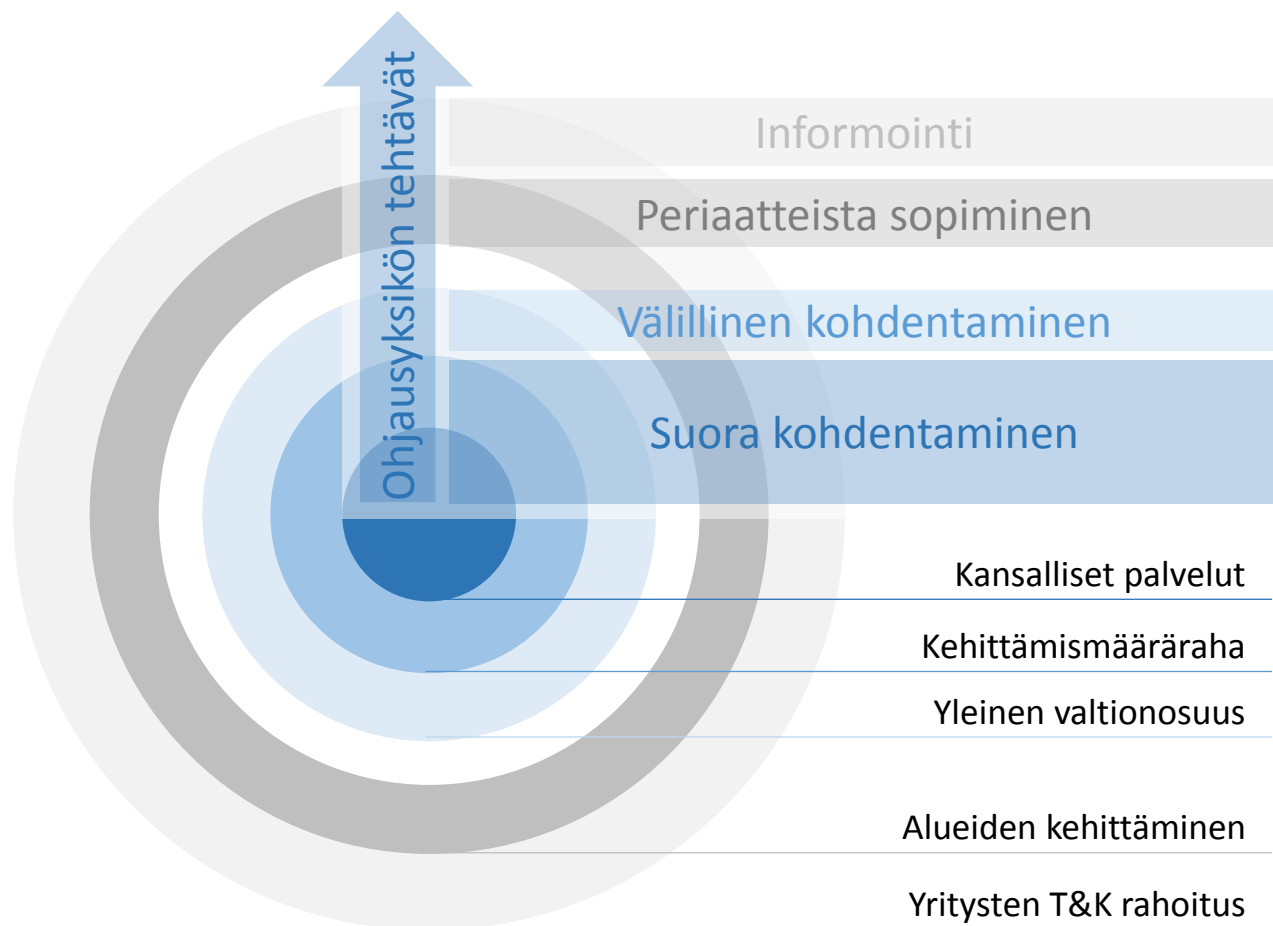
Ohjauksen tarvitsemat tieto (käsittemalli)

Kuva 21. Maakuntien tietohallinnon ohjauksen kokonaisarkkitehtuurin kuvauselementit

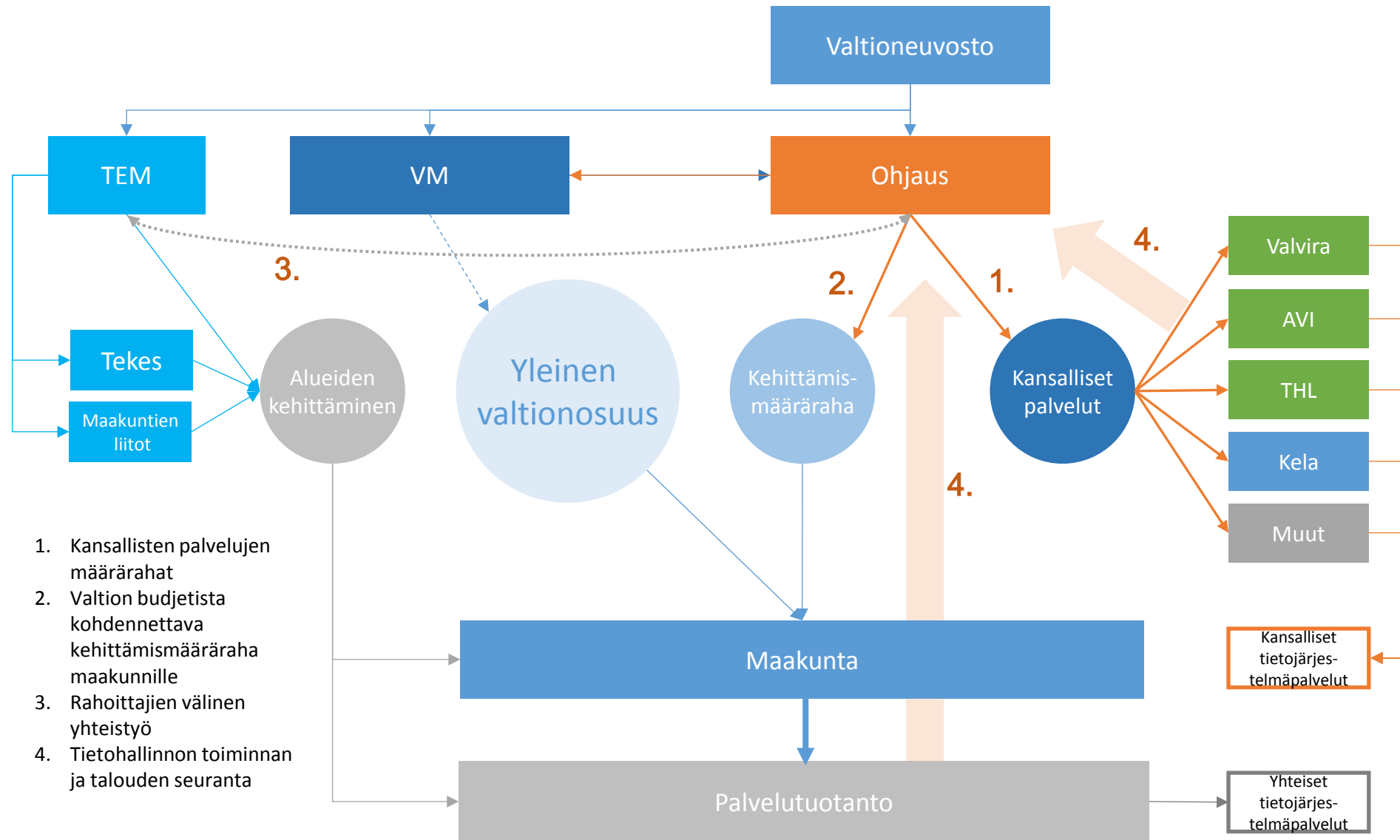
Kuva 22. Maakuntien tietohallinnon resurssiohjaus: rahoitus

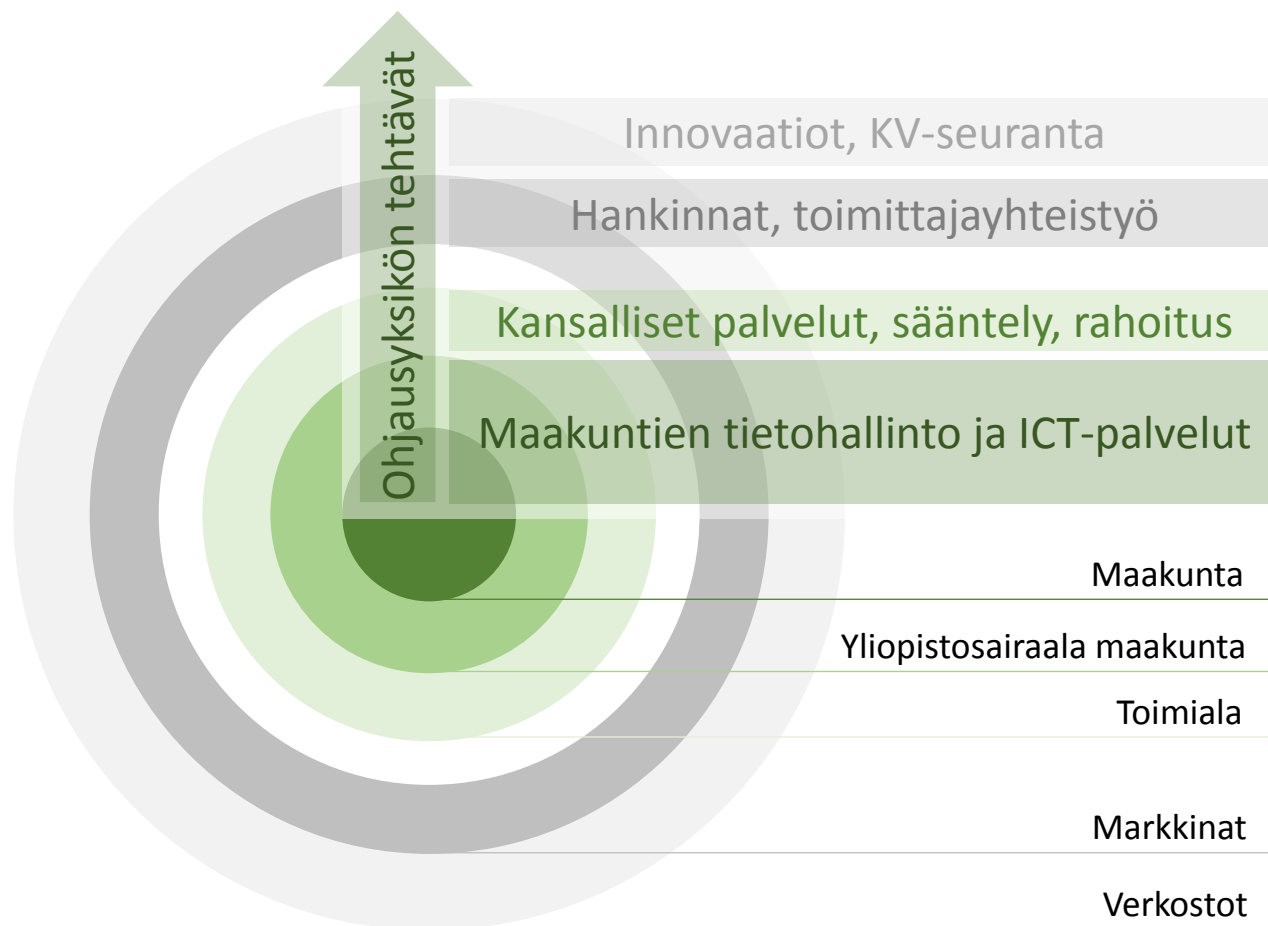
Resurssiohjaus (€):

- 1) Valtion suora resurssiohjaus
 - Kansalliset palvelut (valtion järjestämät)
 - Maakuntien yhteisten tai maakuntien yhteisten palveluiden rahoitus (kehittämismääräraha)
- 2) Valtion välillinen resurssiohjaus
 - Yleinen valtionosuus
- 3) Rahoitusperiaatteista sopiminen (painopisteet ja periaatteet)
 - Julkiseen hallintoon suuntautuva aluekehitys- ja rakennerahastojen rahoitus
 - Julkiseen hallintoon suuntautuva Tekes rahoitus
- 4) Rahoituskohteista informointi
 - Yritysten T&K rahoitus

Kuva 23. Maakuntien tietohallinnon tulovirrat ja ohjausyksikö rooli

Kuva 24. Maakuntien tietohallinnon resurssiohjaus: osaaminen

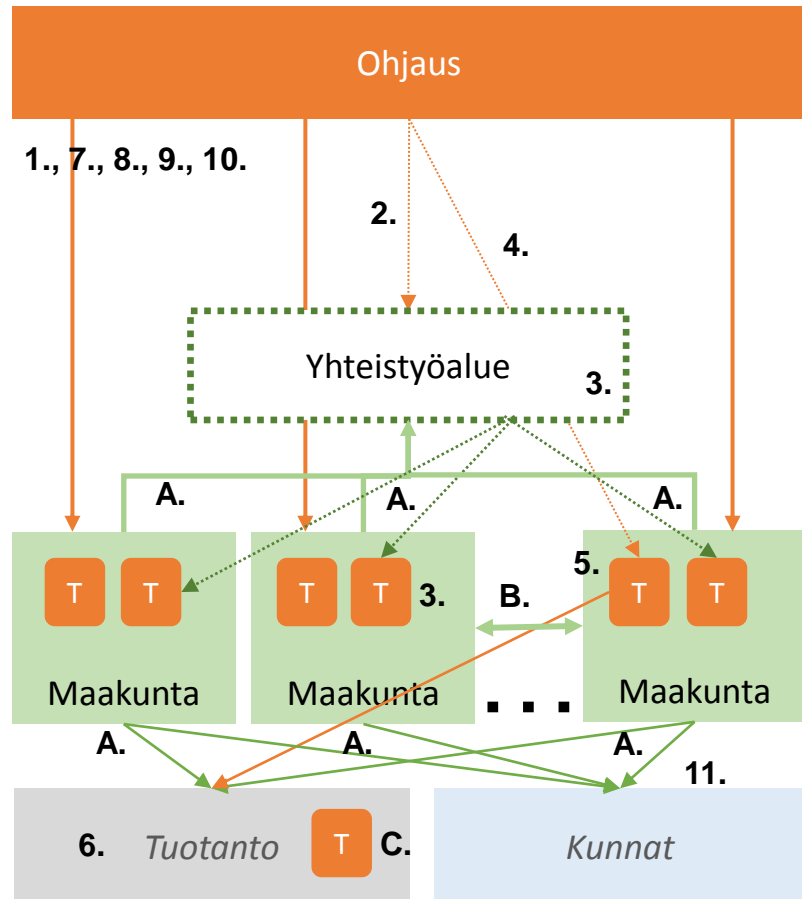

Resurssiohjaus (osaaminen):

- 1) Maakunta
 - Maakunnan tiedonhallinta
 - Maakunnan palvelujen järjestäminen
 - Tietohallinnon johtaminen
- 2) Yliopistosairaalan omaava maakunta
 - Yhteisten palvelujen kehittäminen
 - Yhteisten palvelujen järjestäminen
 - Korotetun tason tietoturva ja varautuminen
- 3) Toimiala
 - Kansallisten palvelujen kehittäminen
 - Korkean tason tietoturva- ja varautuminen
- 4) Markkinat
 - Palveluiden kehitys ja palvelutuotanto
 - Hankinnat ja toimittajayhteistyö
- 5) Verkostot
 - KV-seuranta
 - Innovaatio

Kuva 25. Maakuntien tietohallinnon ohjaus lakiluonnosten kuvaamassa muodossa

Järjestämislain ja maakuntalain luonnoksien (3/2016) kuvaama tilanne

Kansallisen ohjauksen kohteet (järjestämislaki):

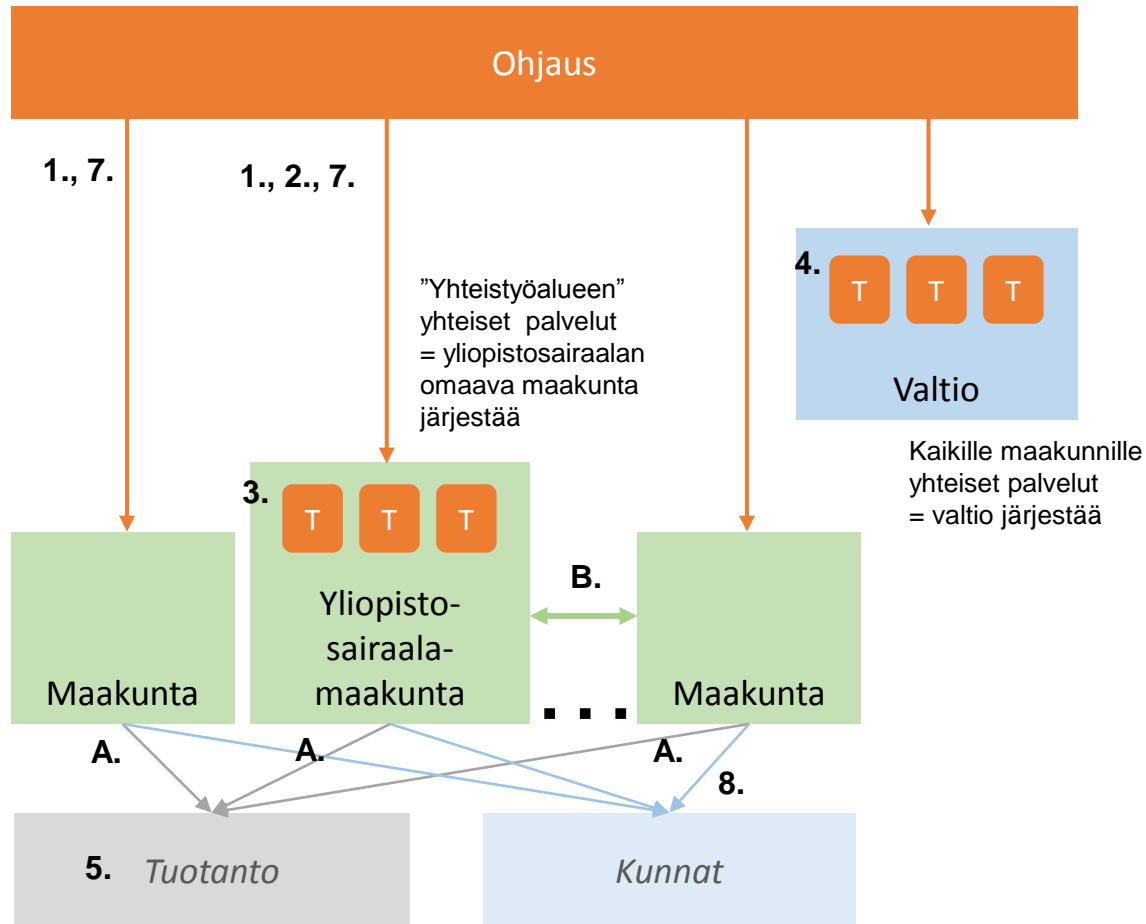
1. Maakunta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä vastaavana (9 §)
2. Maakuntien välinen yhteistyö – yhteistyöalue (10 §)
3. Maakunnan rooli maakuntien välisessä yhteistyössä (10 ja 13 §)
4. Keskitetyt palvelut (11 §)
5. Maakunta keskitetyn palvelun järjestäjänä (11 §)
6. Maakunnallinen palvelutuotanto (12 §)
7. Maakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä (16 §)
8. Maakunnan laajakantoisten investointien ja tietojärjestelmäpalvelujen toteuttaminen (16 §)
9. Maakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen (28 §)
10. Maakunnan omavalvonta (xx §)
11. Maakunnan yhteistyö alueen kuntien kanssa häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisessa (44 §)

Maakunnan päätöksenteko ja yhteistyö (maakuntalaki)

- A. Maakunnan päätöksenteko
- B. Maakuntien välinen yhteistyö
- C. Maakuntien yhteiset palvelukeskukset

Kuva 26. Maakuntien tietohallinnon ohjaus ohjausmallin tavoitteita tukevassa muodossa

Ohjausmallille asetettuja tavoitteita tukeva malli

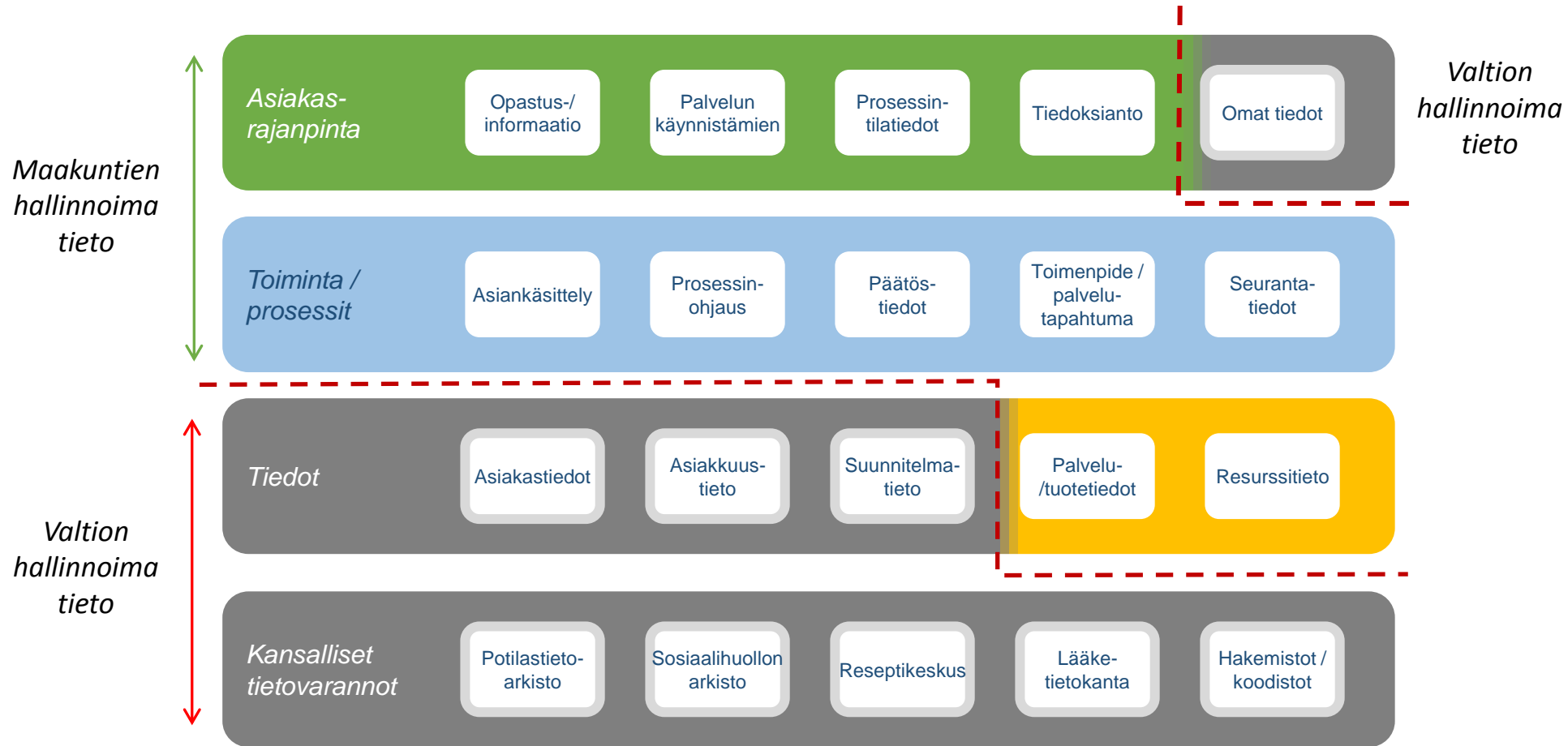
Maakunta kansallisen ohjauksen kohteena:

- 1) Maakunta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämävastuullisena
- 2) Yliopistosairaalan omaavan maakunnan tehtävät (tehtävät, jotka poikkeavat maakuntien yleisistä tehtävistä)
- 3) Yliopistosairaalan omaavan maakunnan vastuu maakuntien keskitettyjen palvelujen kehittämisessä ja järjestämisessä (alueellinen keskitys)
- 4) Valtion vastuu maakuntien keskitettyjen palvelujen kehittämisessä ja järjestämisessä (kansallinen keskitys)
- 5) Maakunnallinen palvelutuotanto (12 §)
- 6) Maakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen (28 §)
- 7) Maakunnan omavalvonta (xx §)
- 8) Maakunnan yhteistyö alueen kuntien kanssa häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisessa (44 §)

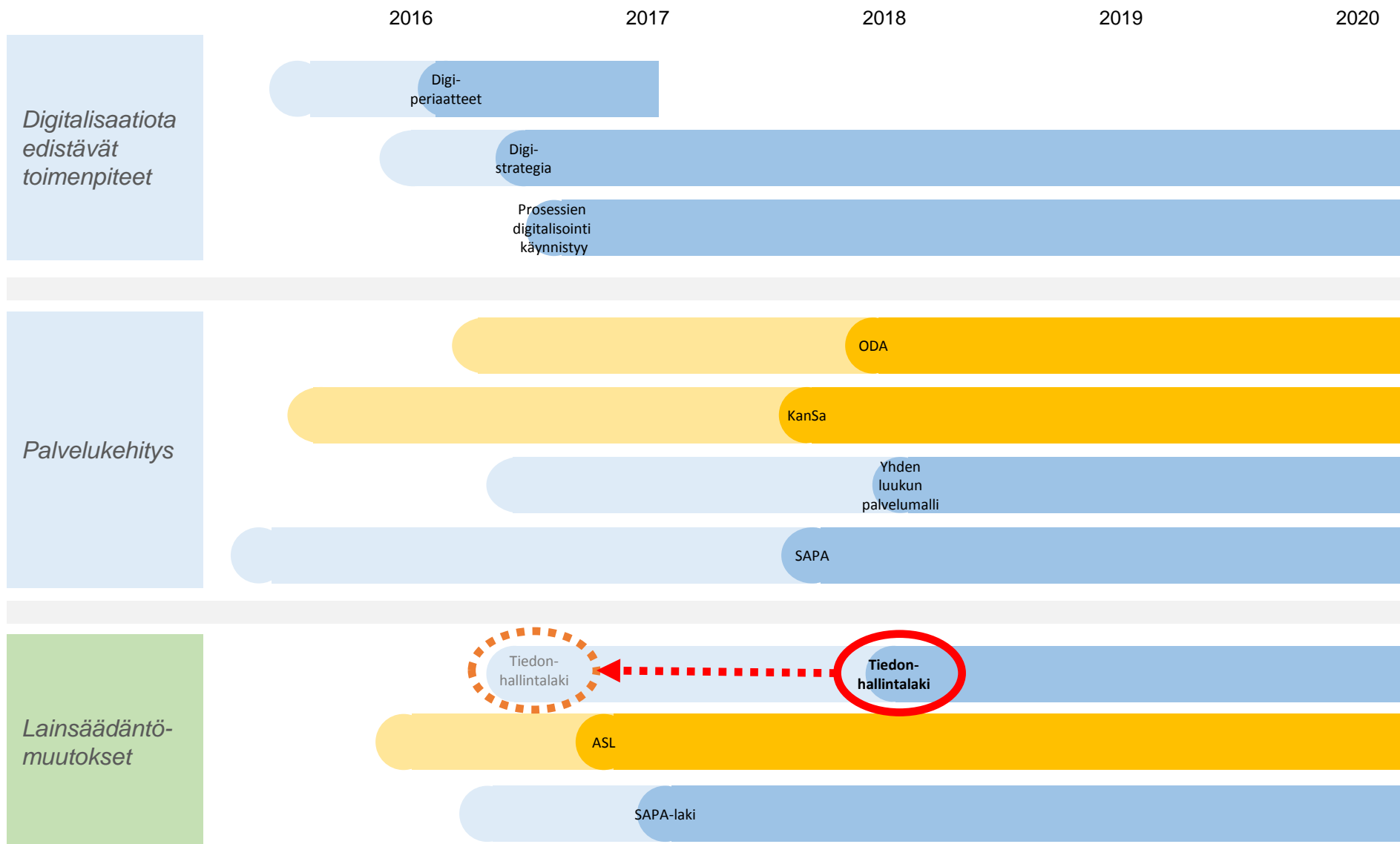
Maakunnan päätöksenteko ja yhteistoiminta (maakuntalaki)

- A. Maakunnan päätöksenteko
- B. Maakuntien välinen yhteistoiminta

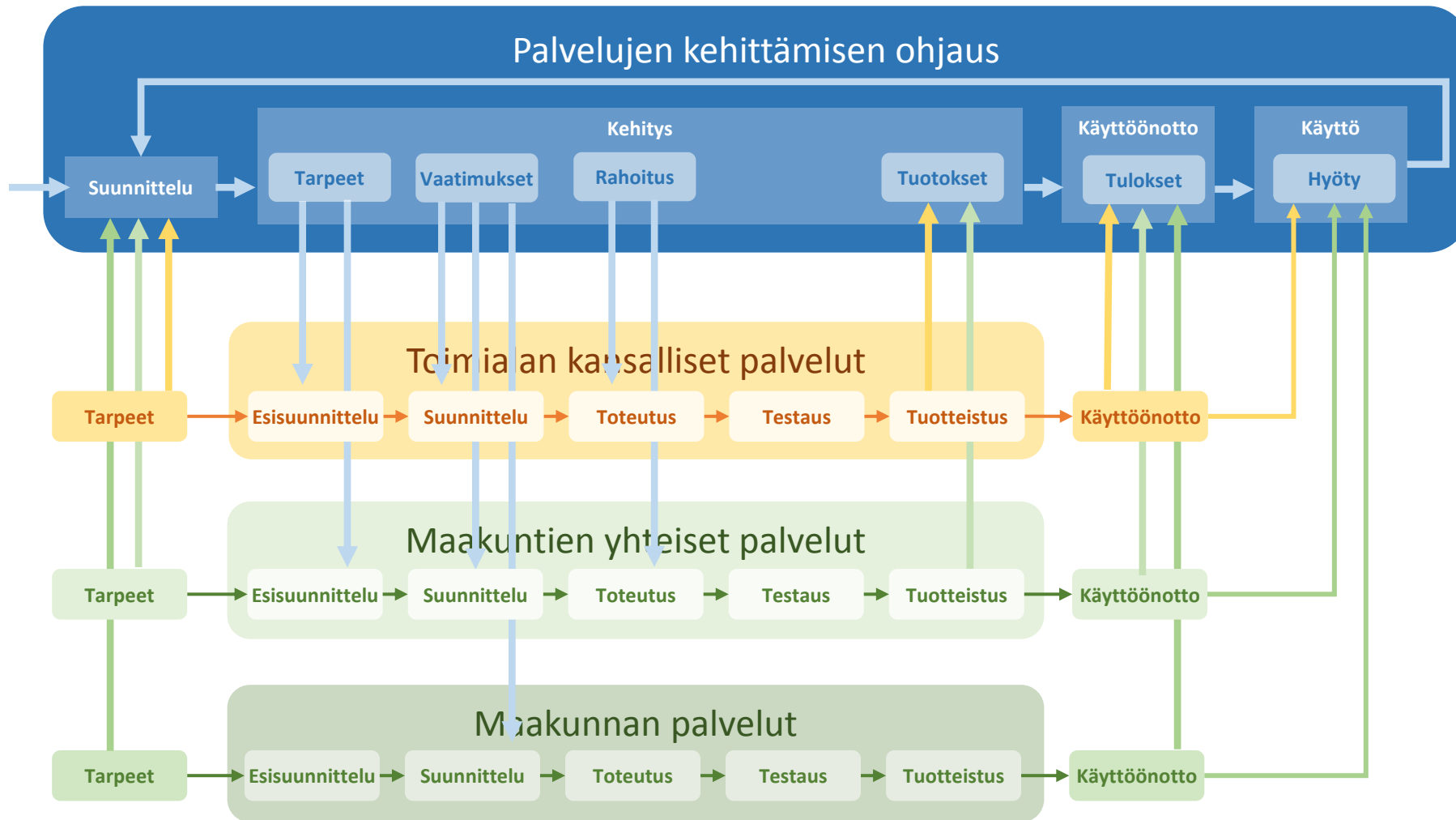
Kuva 27. Tiedonhallinnan kohteet ja kansallisesti hallittava tieto

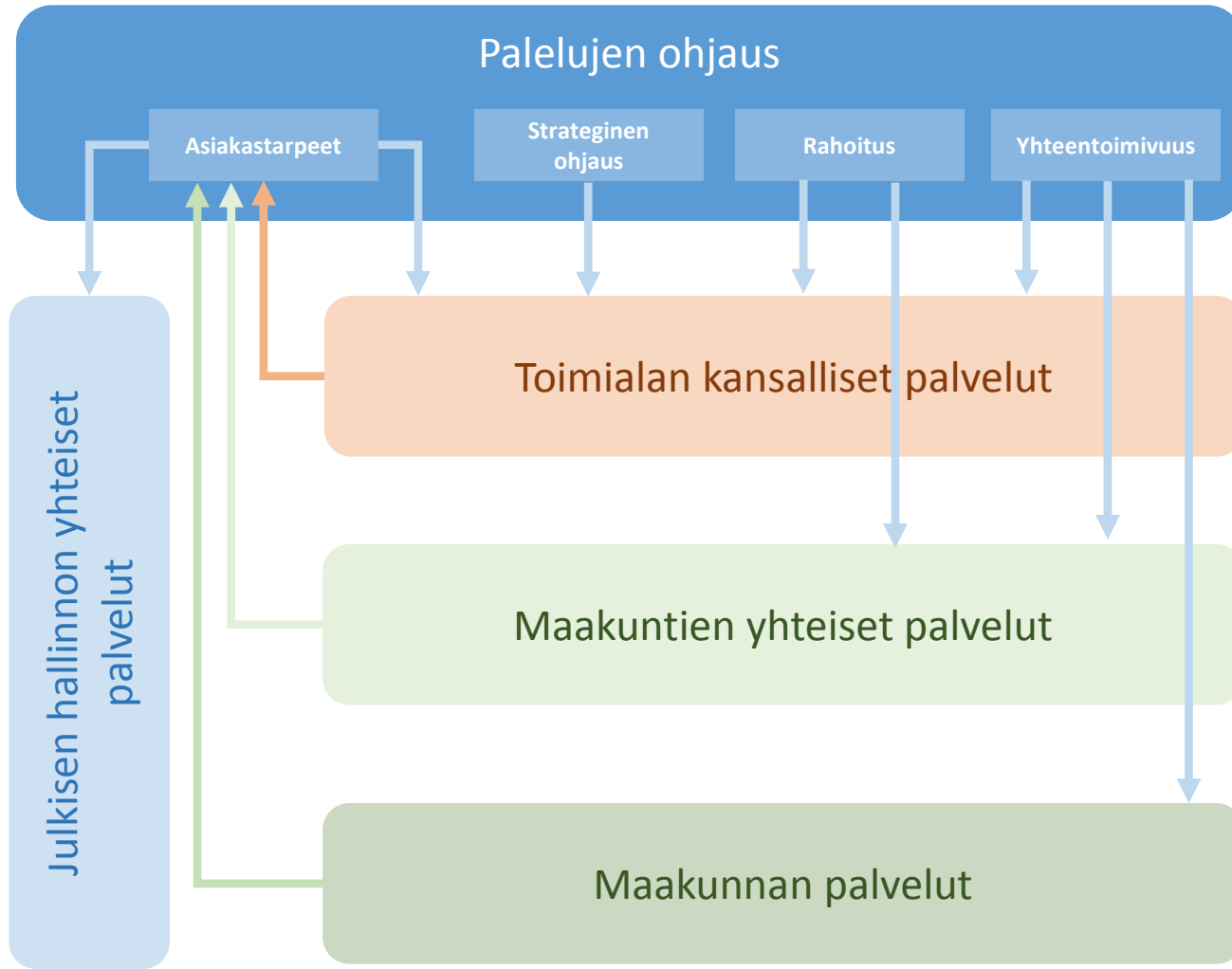
Kuva 28. Tiedonhallinnan suunniteltu kehittäminen

Kuva 29. Yhteisten palvelujen kehittämisen ohjaus

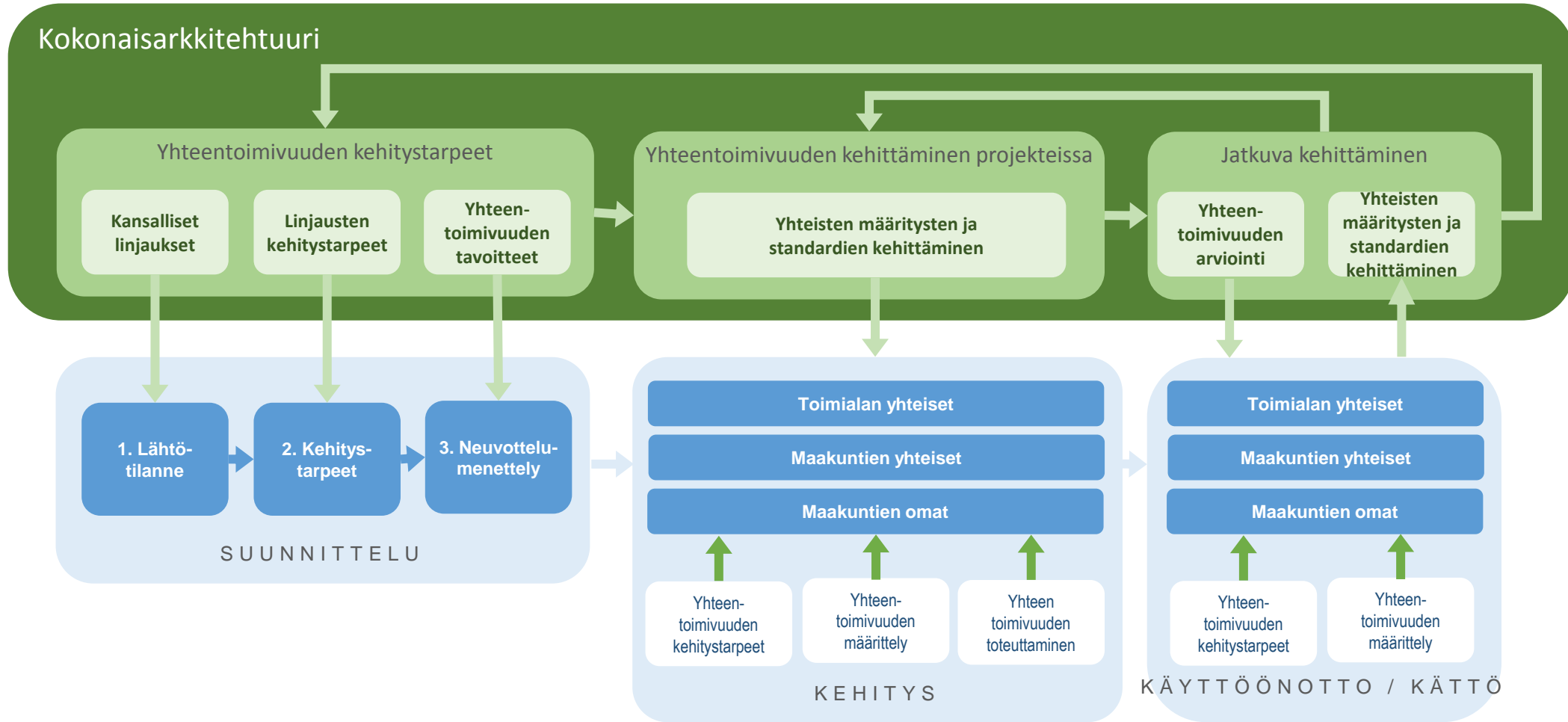
Kuva 30. Yhteisten palvelujen ohjaus

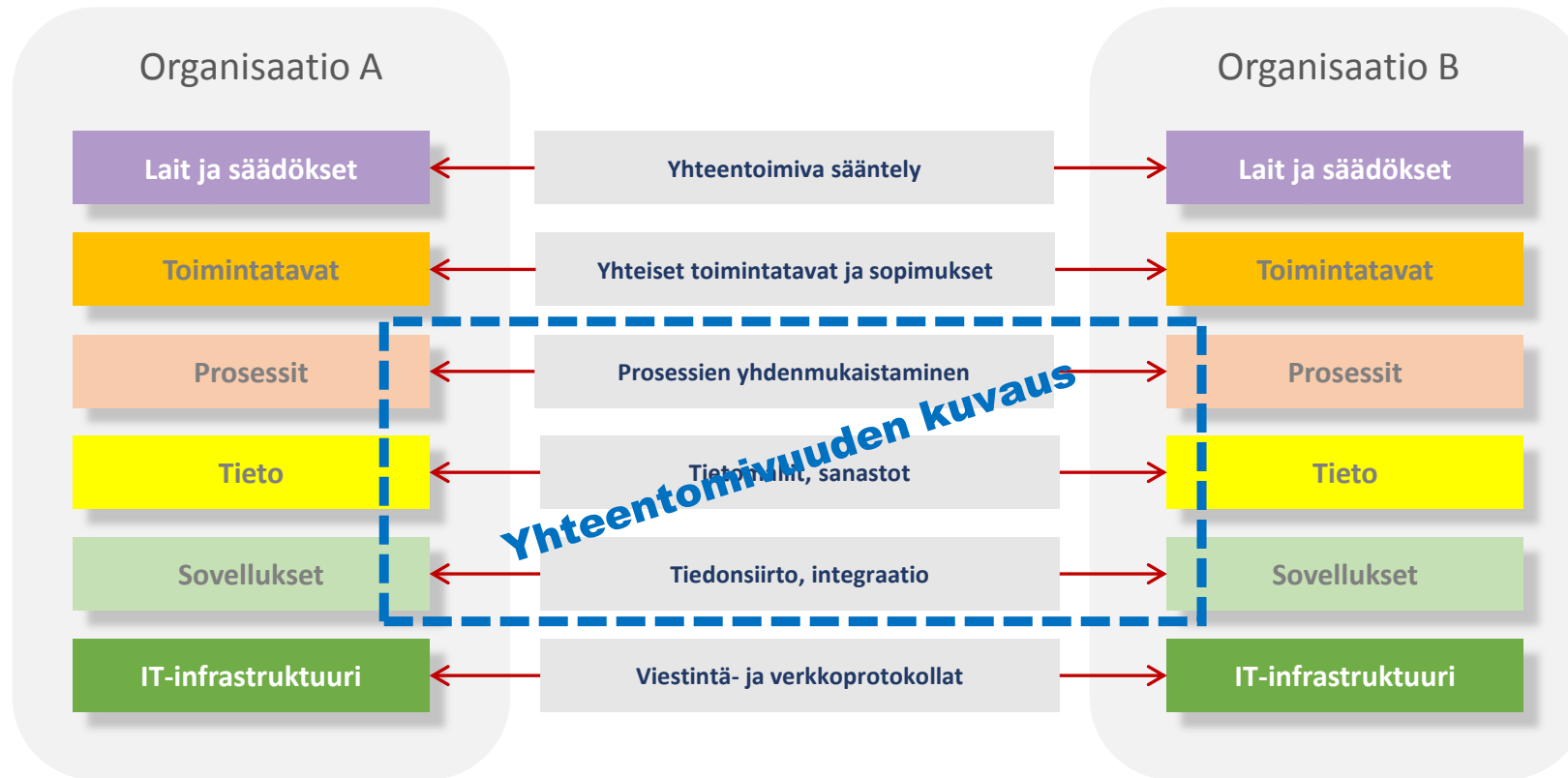
Palvelujen ohjaus

- 1) Toimialan kansalliset palvelut
 - Palvelujen strateginen ohjaus
 - Palvelujen rahoitus
 - Palvelujen "yhteentoimivuuden" mukaisuus
 - maakuntien tarpeiden ja vaatimusten ohjaus kansallisten palveluiden kehittämiseen ja tarjontaan
- 2) Maakuntien yhteiset palvelut
 - Yhteisten palveluiden rahoitus (palvelukohteiset rahoitusosuudet)
 - Palvelujen yhteentoimivuuus suhteessa kansallisiin palveluihin
- 3) Maakunnan palvelut
 - Palvelujen yhteentoimivuuus suhteessa kansallisiin palveluihin
- 4) Julkisen hallinnon yhteiset palvelut
 - Toimialan ja maakuntien tarpeiden ja vaatimusten ohjaus kansallisten palveluiden kehittämiseen ja tarjontaan

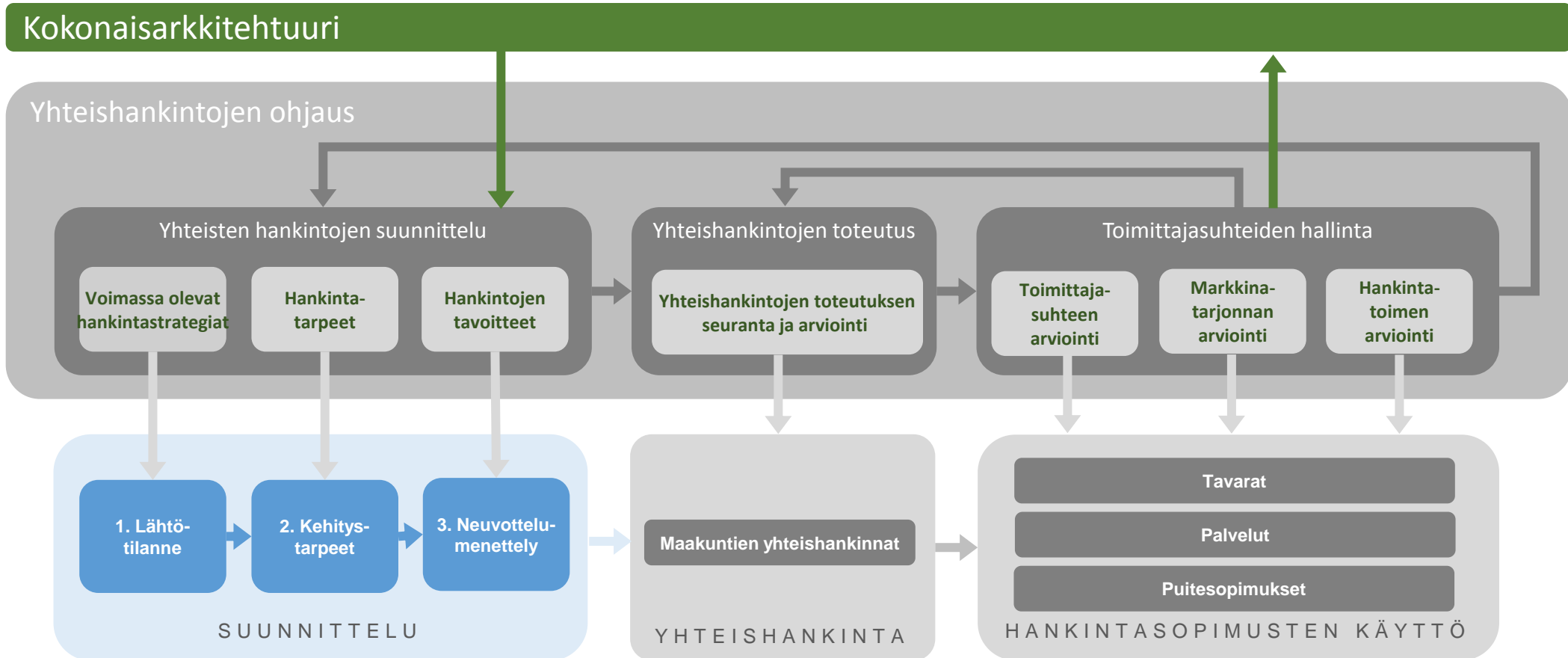
Kuva 31. Yhteentoimivuuden kehittäminen tietohallinnon ohjausmallissa

Kuva 32. Yhteentoimivuuden kuvaus ja eHealth European Interoperability Framework

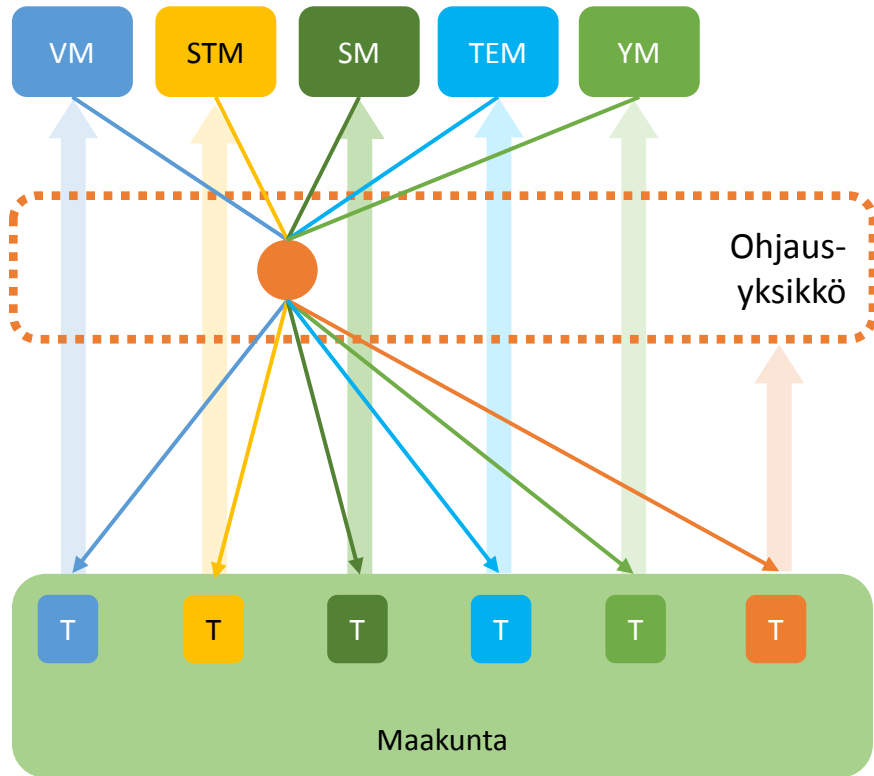

Kuva 33. Yhteisten hankintojen ohjaus tietohallinnon ohjausmallissa

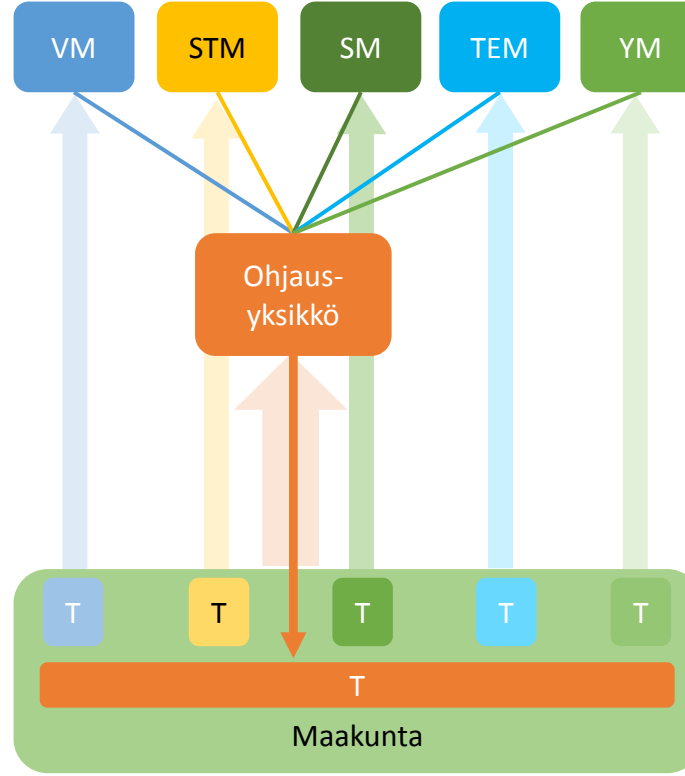

Kuva 34. Valtion maakuntien tietohallinnon ohjaus

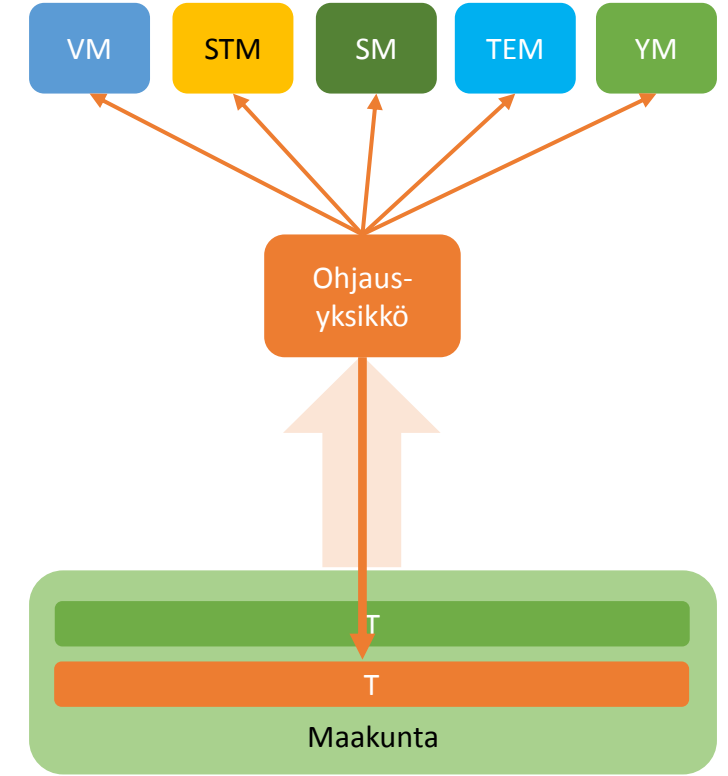
Vaihtoehto A

Vaihtoehto B

Vaihtoehto C

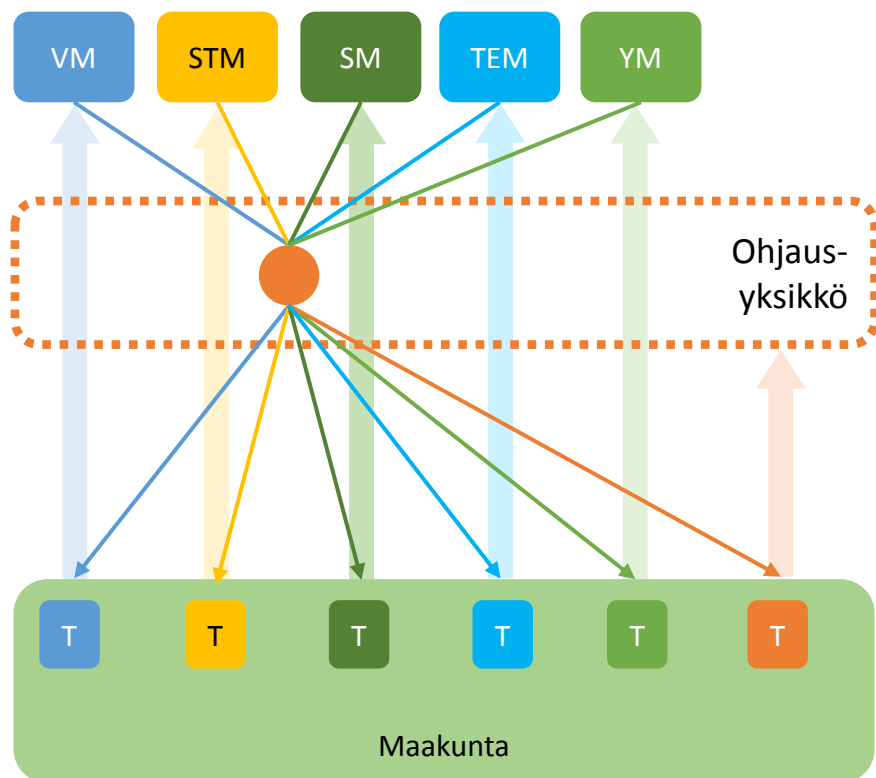

T = tehtävä/palvelu

T = tietohallinnon tehtävä/palvelu

Kuva 35. Maakuntien tietohallinnon ohjausrakenne: vaihtoehto A

Ohjausmallivaihtoehto A

- *Maakuntien tietohallinnon ohjauksen yhteensovittaminen*
- *Maakuntien tietohallintoa koskeva talousarviovalmistelu kehitysmäärärahan osalta*
- *Kansallisten palveluiden ja maakuntien yhteisen kehittämisen ohjaus*

T = tietohallinnon tehtävä/palvelu

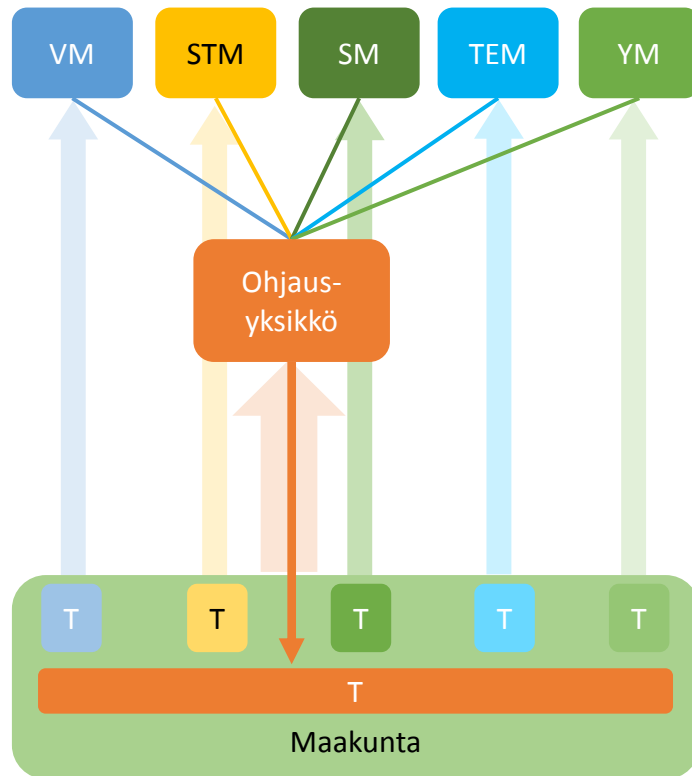
T = tehtävä/palvelu

Kuva 36. Maakuntien tietohallinnon ohjaustehtävät: vaihtoehto A

Kuva 37. Maakuntien tietohallinnon ohjausrakenne: vaihtoehto B

Ohjausmallivaihtoehto B

- *Maakuntien tietohallinnon ohjaus*
- *Maakuntien tietohallintoa koskevan lainvalmistelu*
- *Maakuntien tietohallintoa koskeva talousarviovalmistelu kehitysmäärärahan osalta*
- *Kansallisten palveluiden ja maakuntien yhteisen kehittämisen ohjaus*

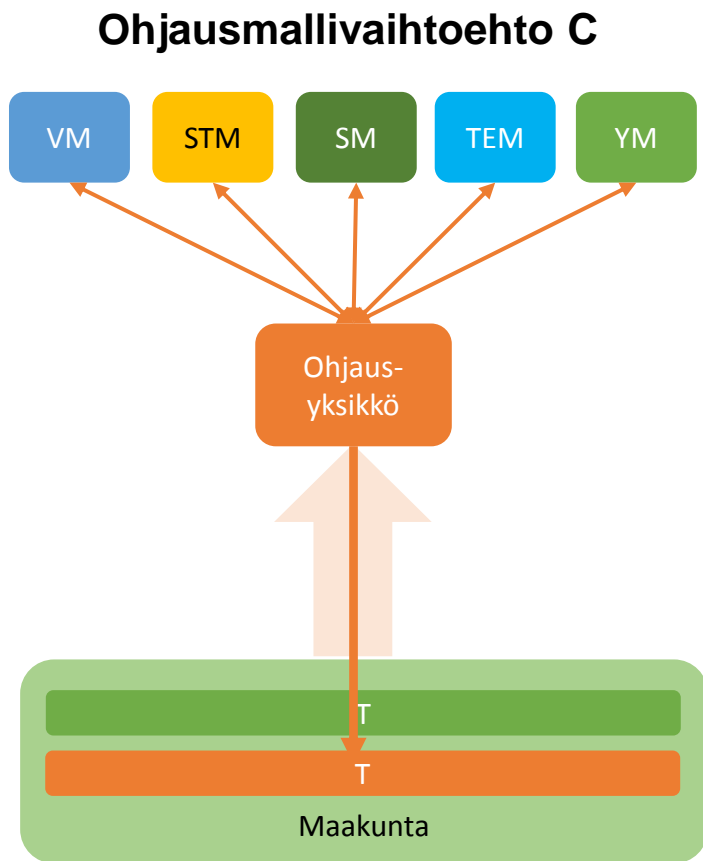
T = tietohallinnon tehtävä/palvelu

T = tehtävä/palvelu

Kuva 38. Valtion maakuntien tietohallinnon ohjaus: vaihtoehto B

Kuva 39. Maakuntien tietohallinnon ohjausrakenne: vaihtoehto C

- *Maakuntien tietohallinnon ohjaus*
- *Valtion yksiköiden ohjaus maakunnan toiminnalle asetettuja tavoitteita tukevaksi*
- *Toimialojen tietohallintoasioihin liittyvä vastuu kokonaisuudessa (mm. kokonaisarkkitehtuuri)*
- *Maakuntien tietohallintoa ja tiedonhallintaa koskevan lainvalmistelu*
- *Maakuntien tietohallintoa koskeva talousarviovalmistelu*
- *Kansallisten palveluiden ja maakuntien yhteisten kehittämisen ohjaus*

T = tietohallinnon tehtävä/palvelu

T = tehtävä/palvelu

Kuva 40. Valtion maakuntien tietohallinnon ohjaus: vaihtoehto C

Roolit ja tehtävät / ohjausmalli C

- Ohjausyksikkö välittää maakuntien tarpeet ja ohjaa valtion yksiköitä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi
- Ministeriöt ohjaavat omaa toimialaansa ohjausyksiköltä saaman ohjauksen mukaisesti

Valtioneuvosto

- Valtion ja maakuntien välisen neuvottelumenettelyn tietohallintoa koskevat asiat
- Ohjausprosessi
- Maakunnan tietohallintoa koskevien kansallisten tavoitteiden valmistelu
- Yhteisten kehittämistoimenpiteiden rahoitus
- Yhteisten kehitystoimenpiteiden talousarviovalmistelu
- Maakuntien tietohallinto ja tiedonhallintaa koskeva lainvalmistelu
- Salkun ohjaus

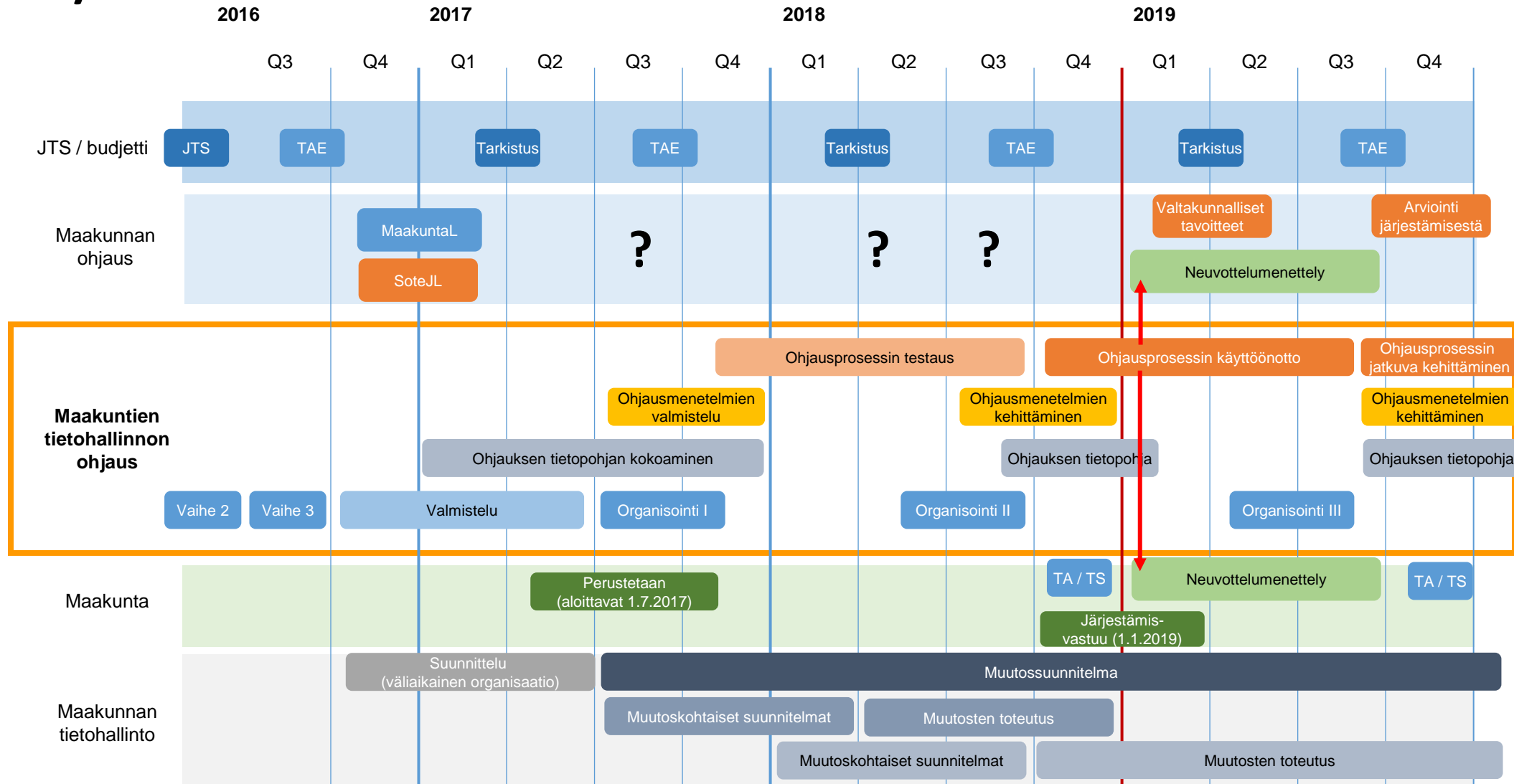
Kansallinen ohjausyksikkö

- Ohjausprosessissa tarvittavan tiedon tuottaminen (kehitystarpeet, kokonaisarkkitehtuuri)
- Salkunhallinta
- Maakuntien yhteisten kehittämistoimenpiteiden ohjaus
- Kansallisten palvelujen ohjaus
- Kehittämistoimenpiteiden arviointi
- Valtion maakuntiin kohdistuvien toimenpiteiden seuranta ja arviointitiedon tuottaminen

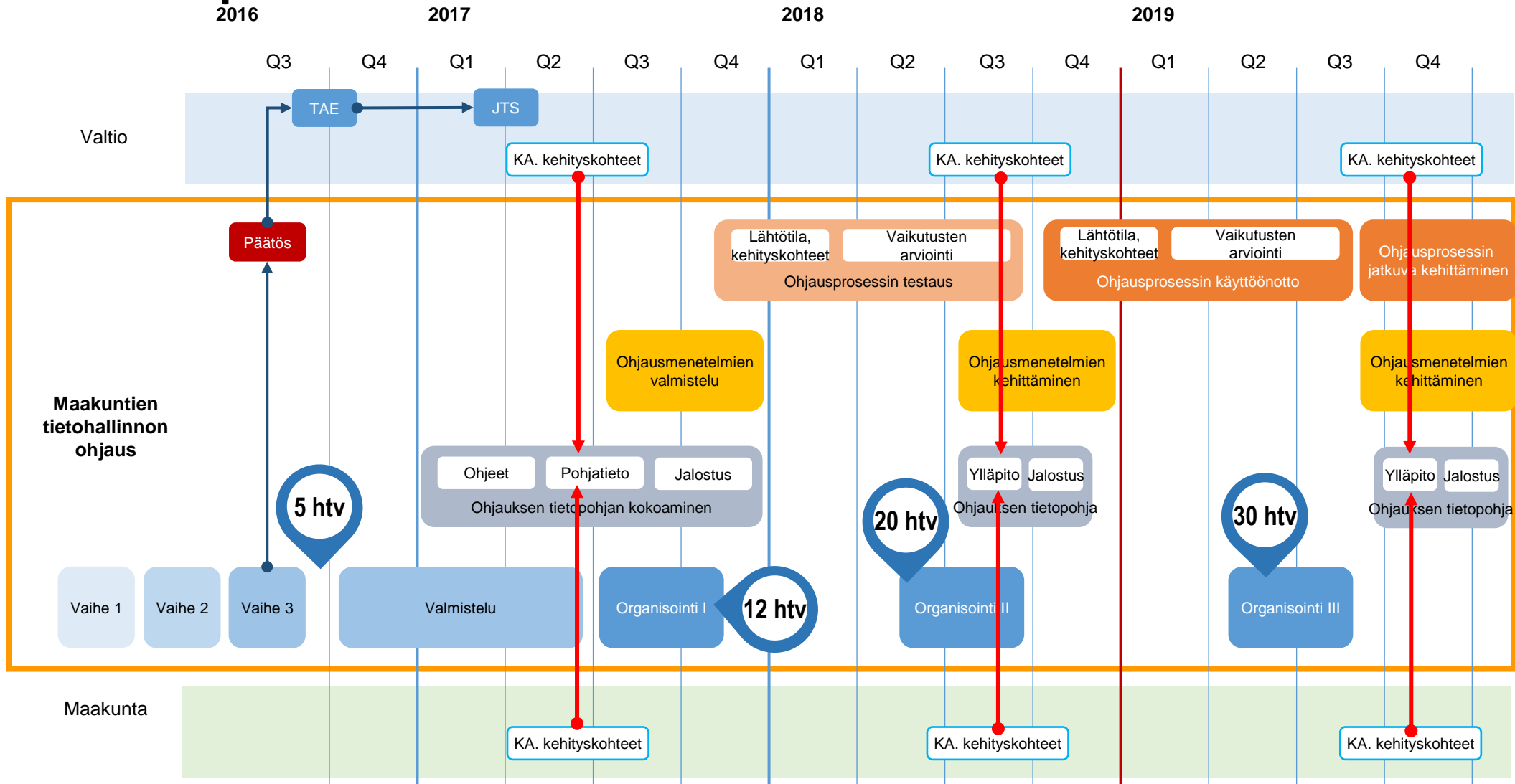
Virastot / laitokset

- Määritellyt maakuntien toiminnan ohjausta ja valvontaa koskevat tehtävät
- Kansallisten palveluiden järjestäminen

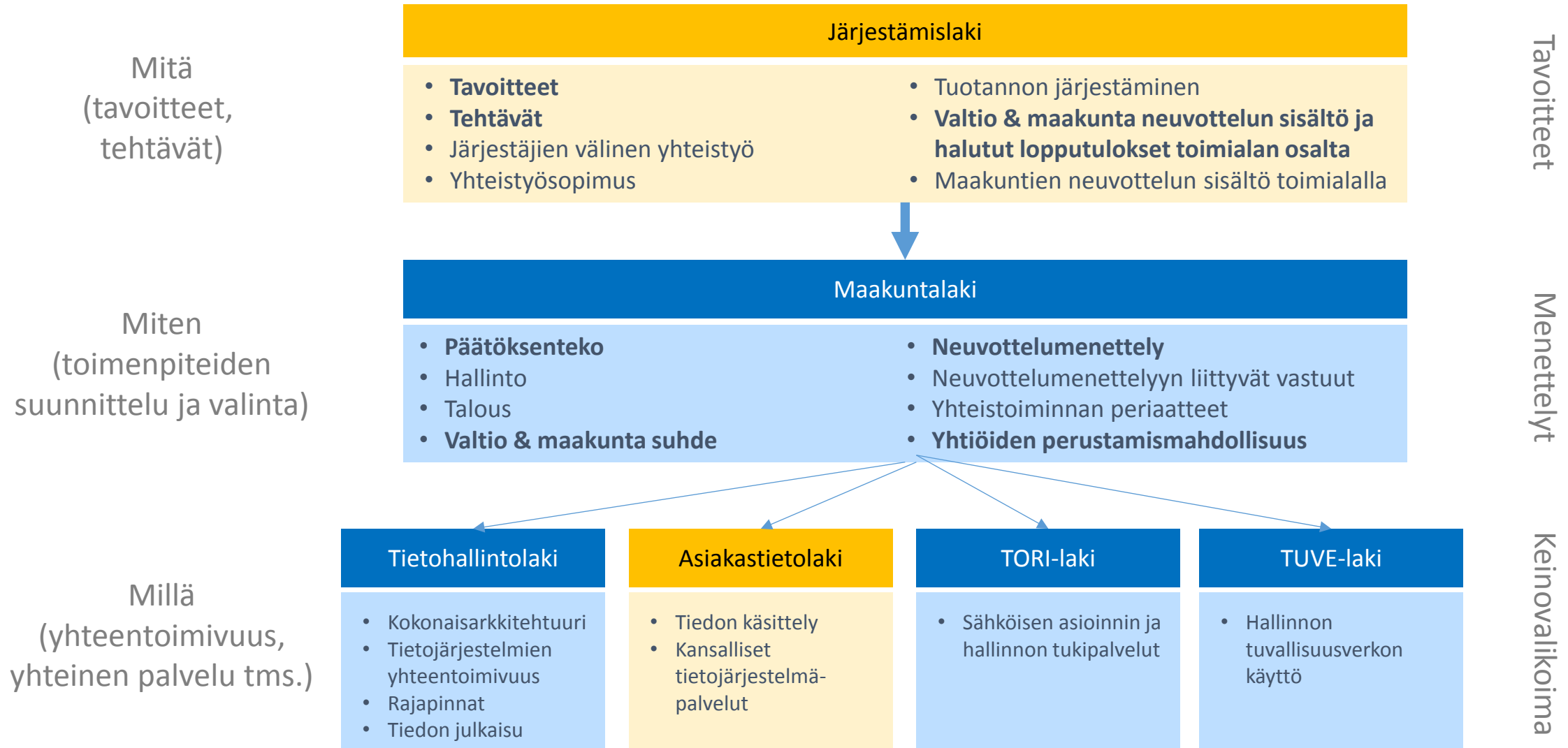
Kuva 41. Tietohallinnon ohjausmallin (vaihtoehto B) käyttöönotto

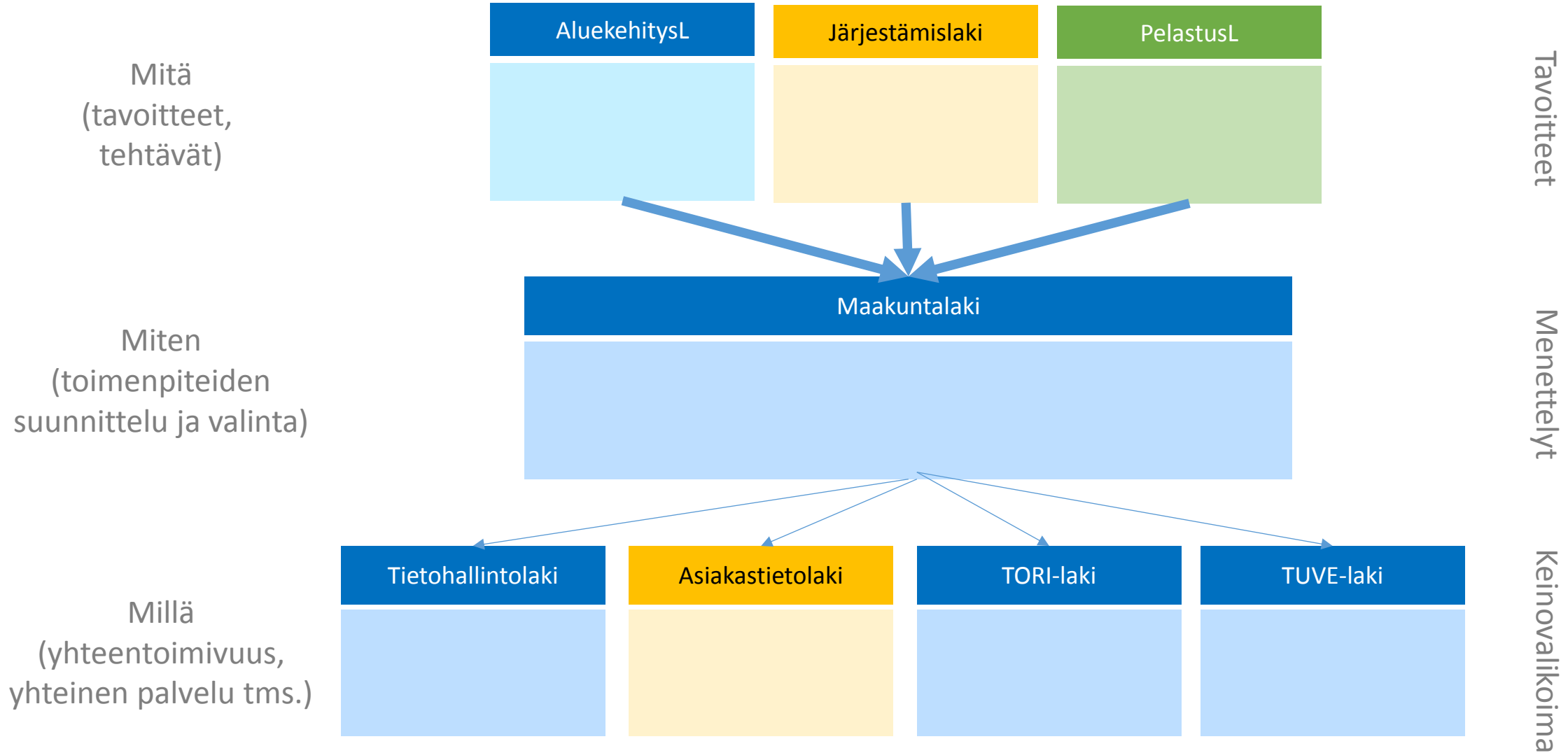
Kuva 42. Tietohallinnon ohjausmallin käyttöönoton toimenpiteet 2016 - 2019

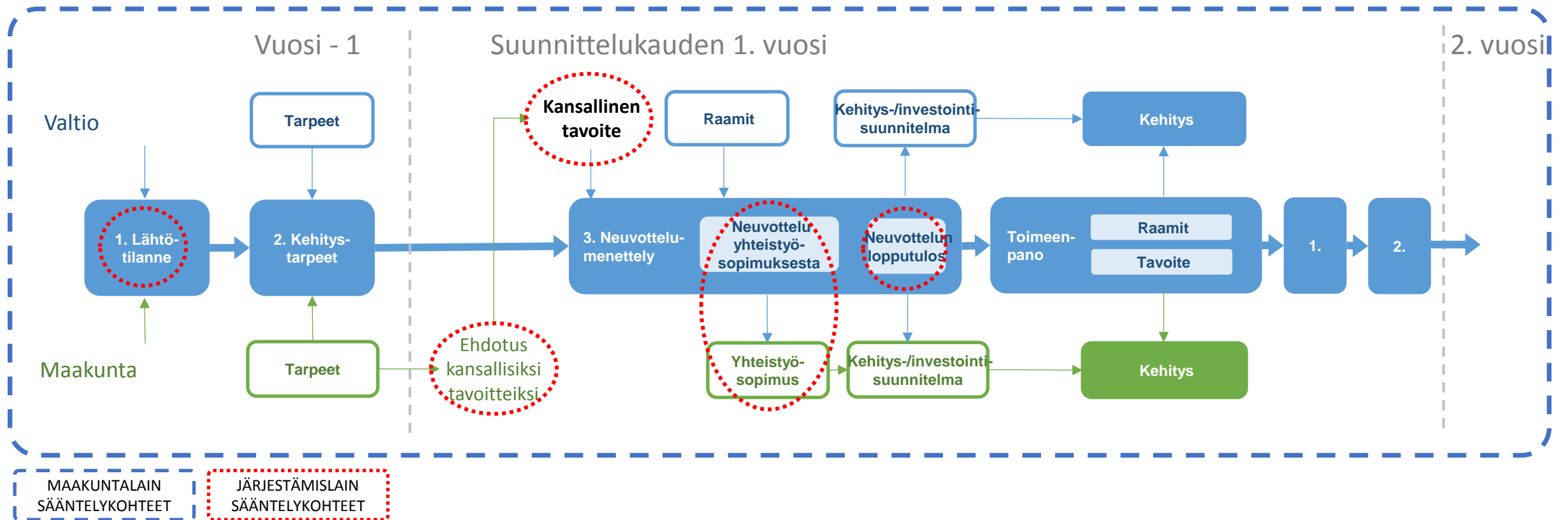
Kuva 43. Maakuntien tietohallinnon ohjausmallin sääntely-ympäristö

Kuva 44. Maakuntien sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon sääntely-ympäristö

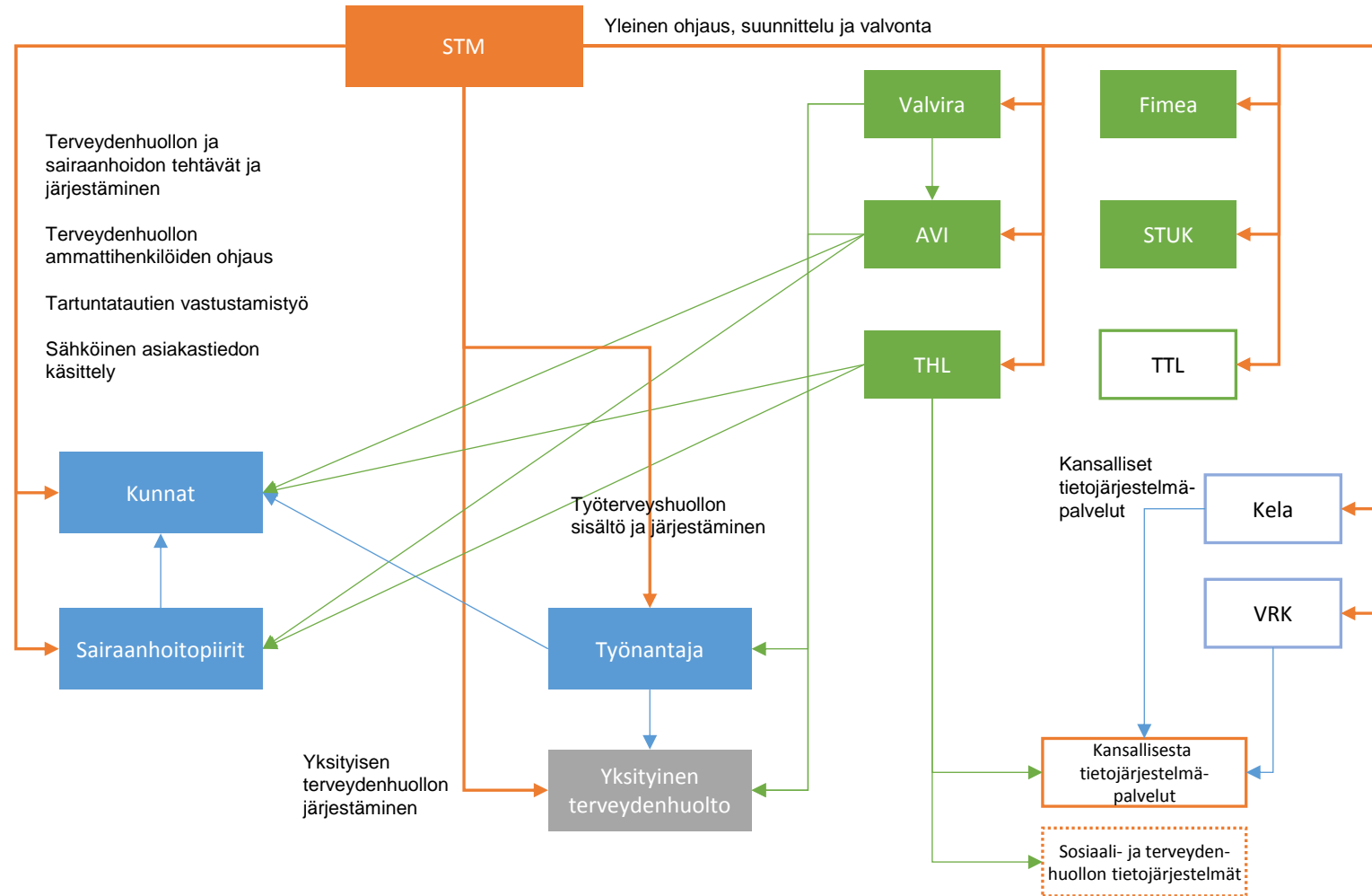
Kuva 45. Tietohallinnon ohjausprosessia koskeva sääntely

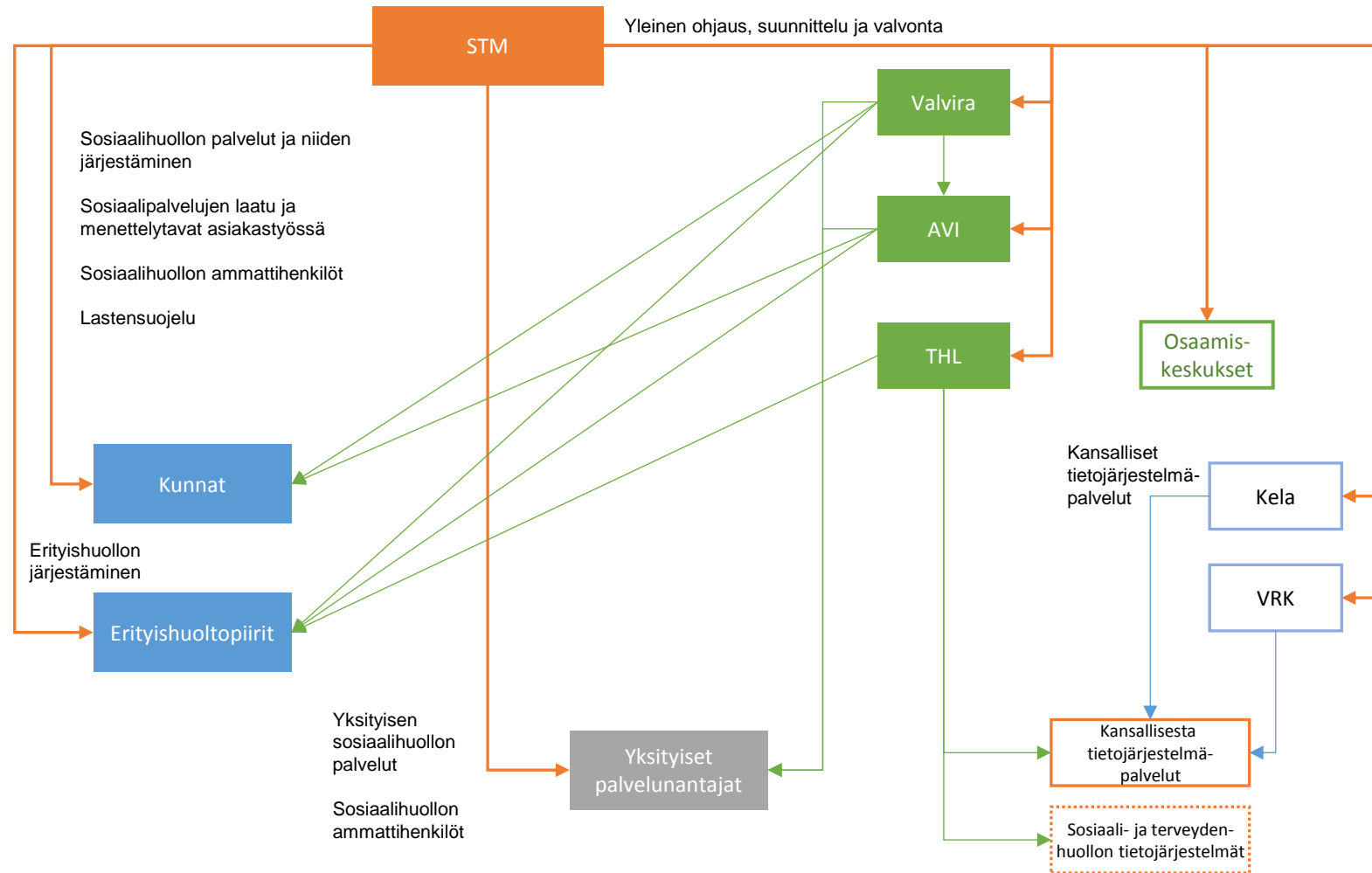
Nykytila

Liite 1

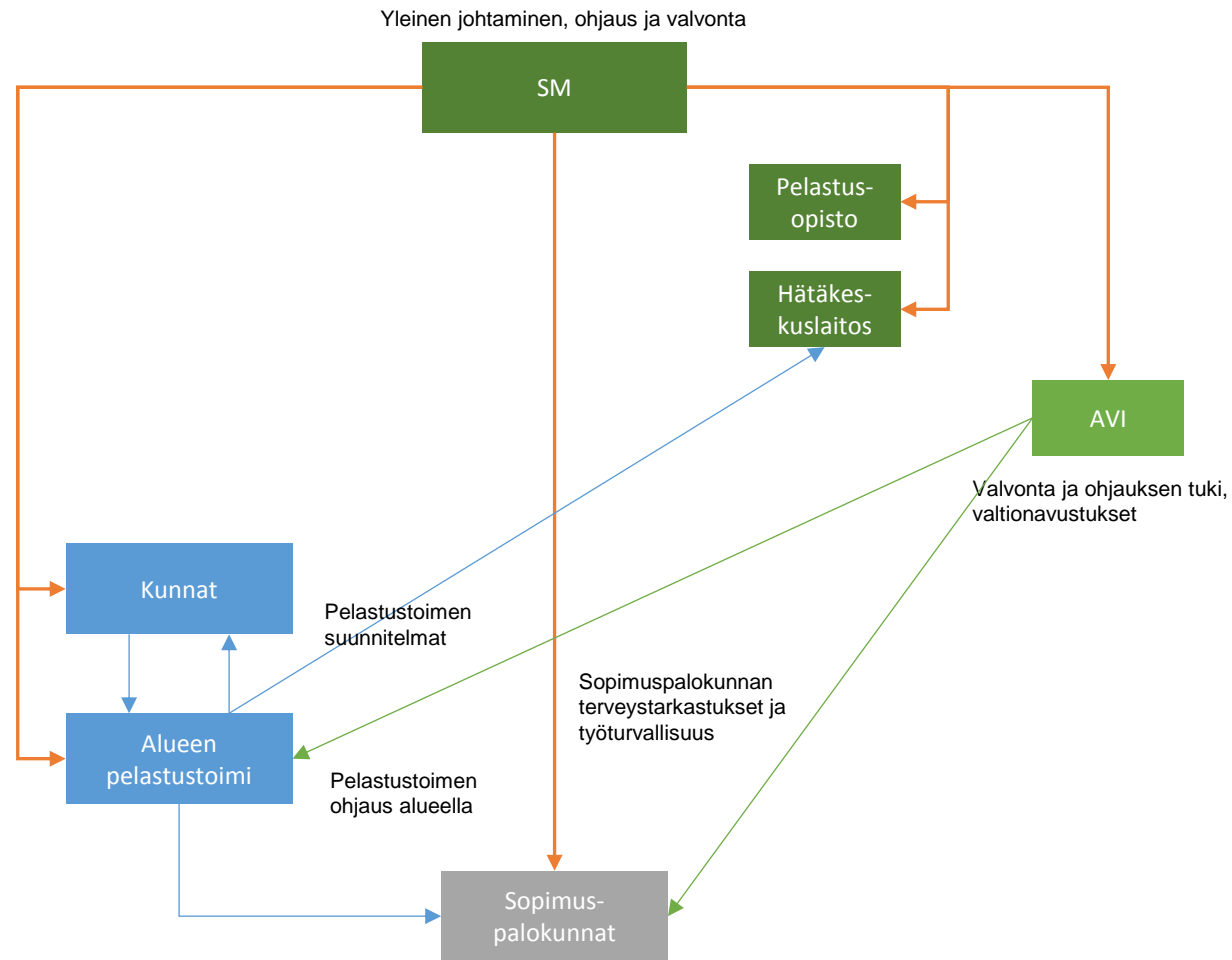
Kuva 1. Terveysthuollon ohjausrakenne

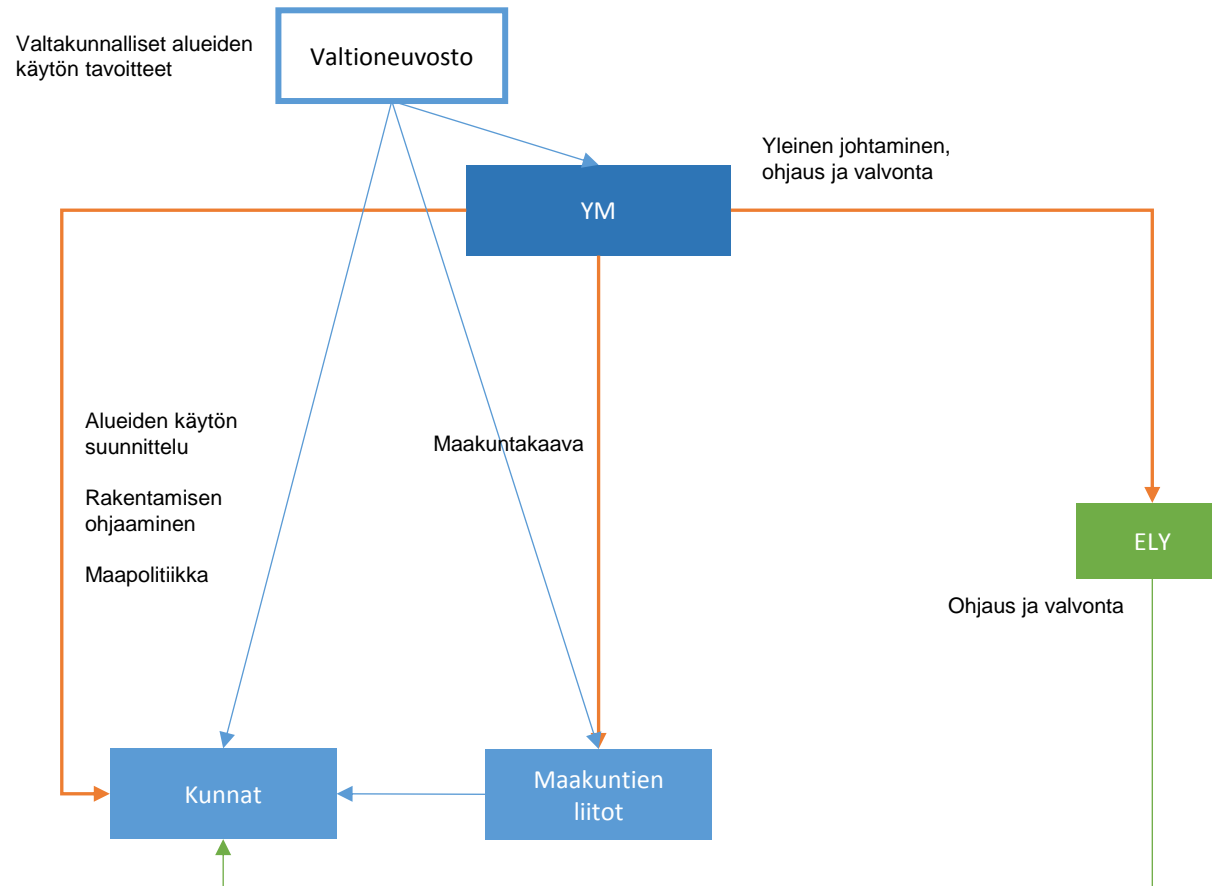
Kuva 2. Sosiaalihuollon ohjausrakenne

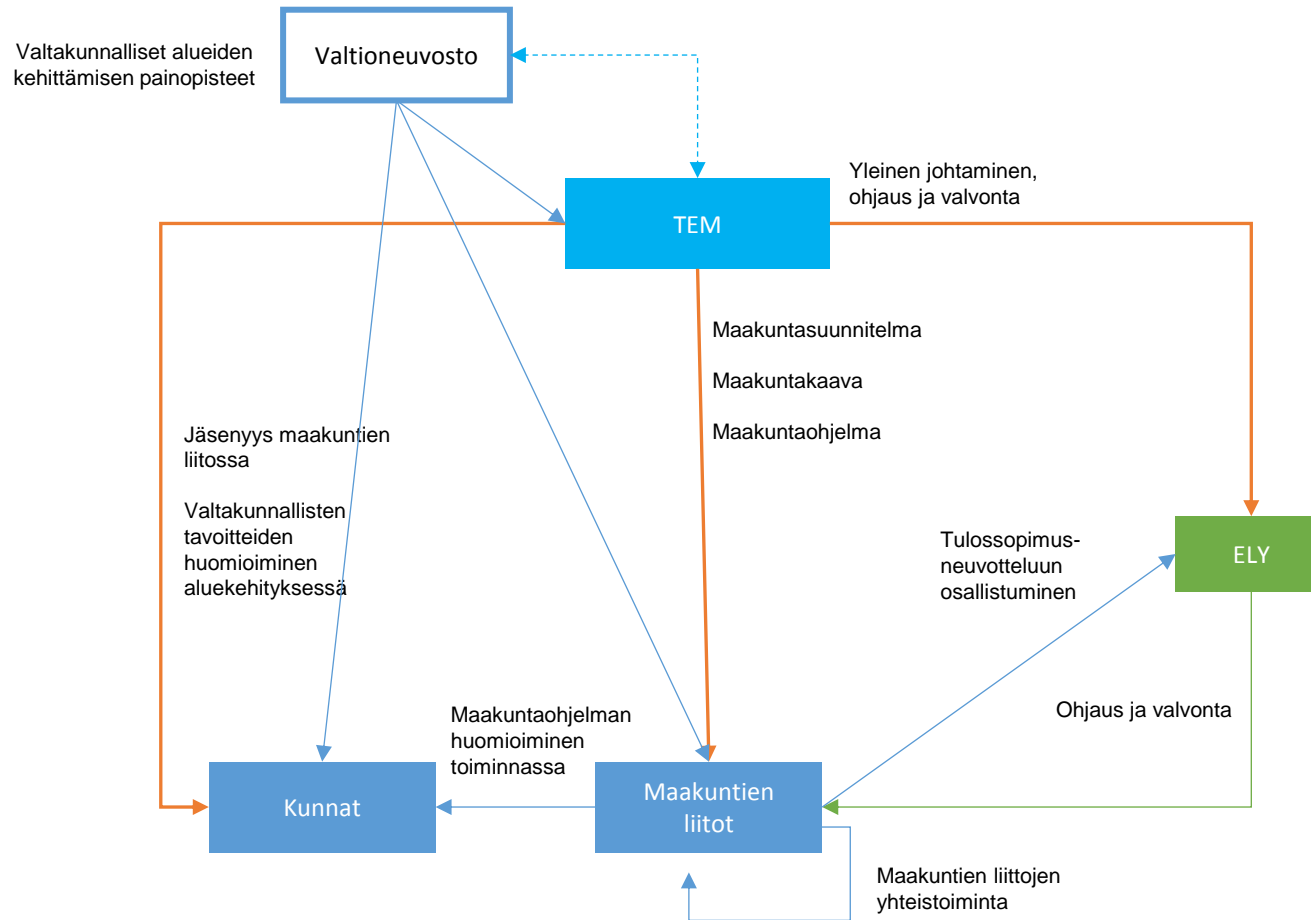
Kuva 3. Pelastustoimen ohjausrakenne

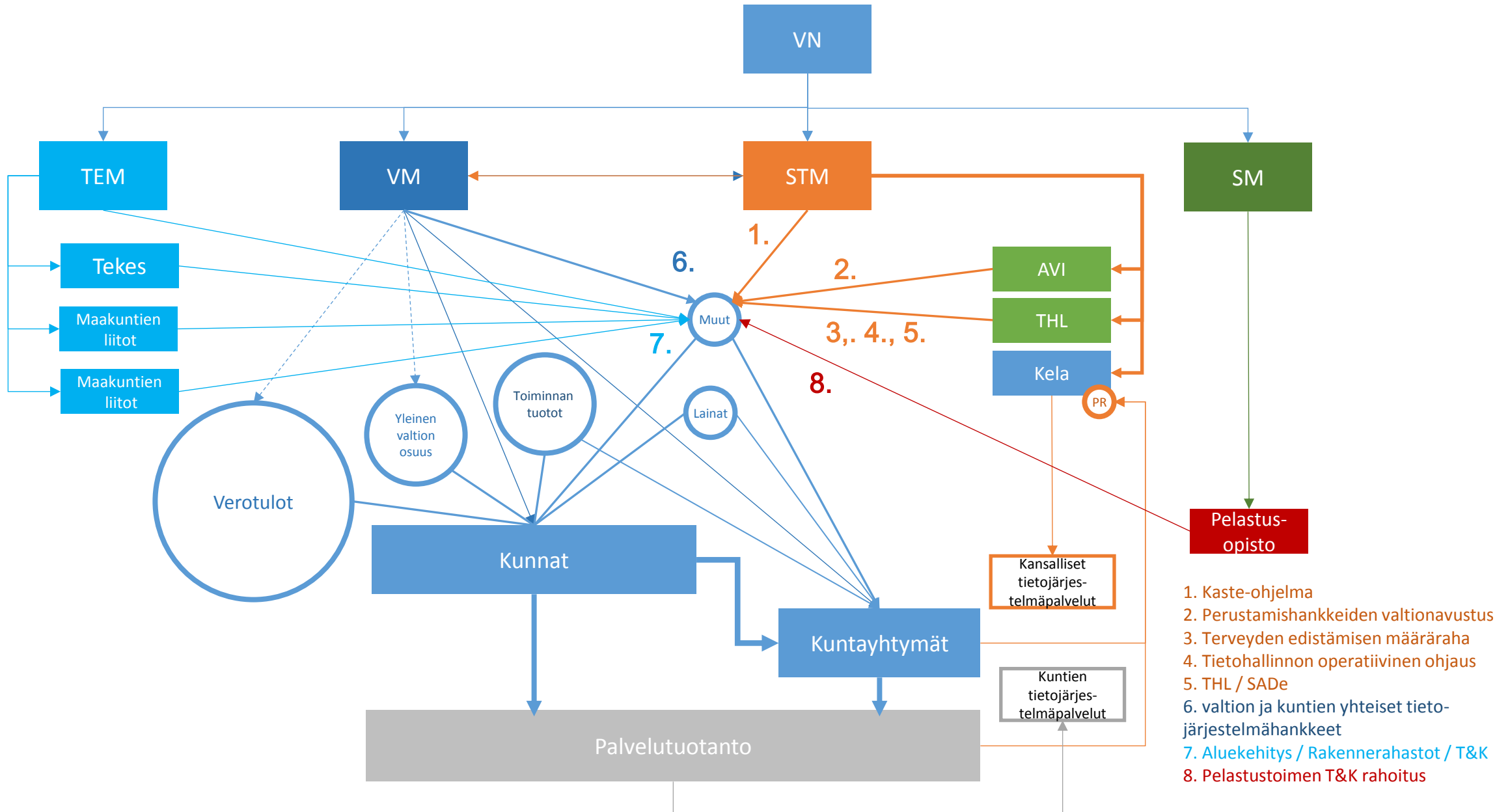
Kuva 4. Maakunnan alueiden käytön suunnittelun ohjausrakenne

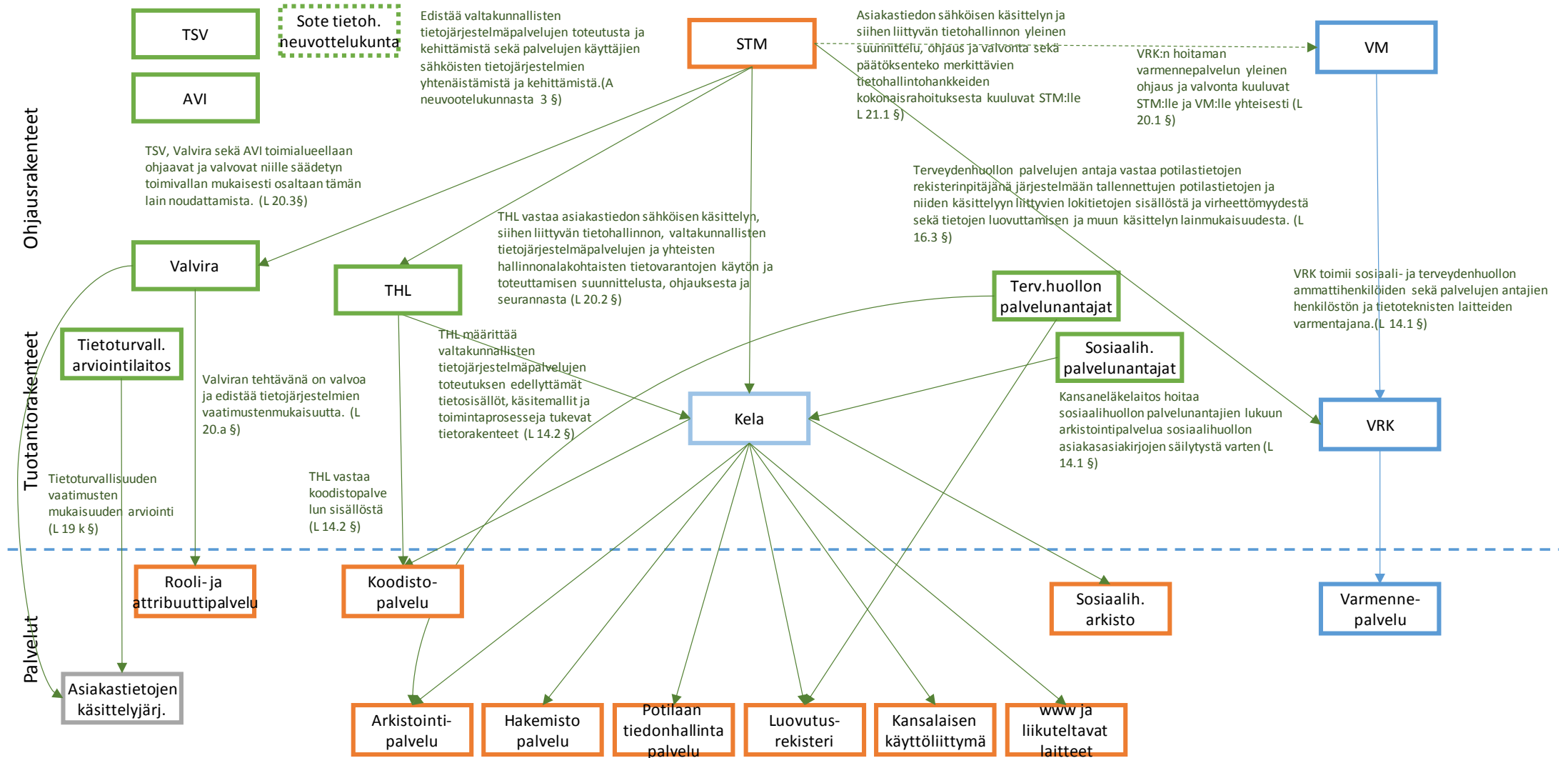
Kuva 5. Maakunnan aluekehityksen ohjausrakenne

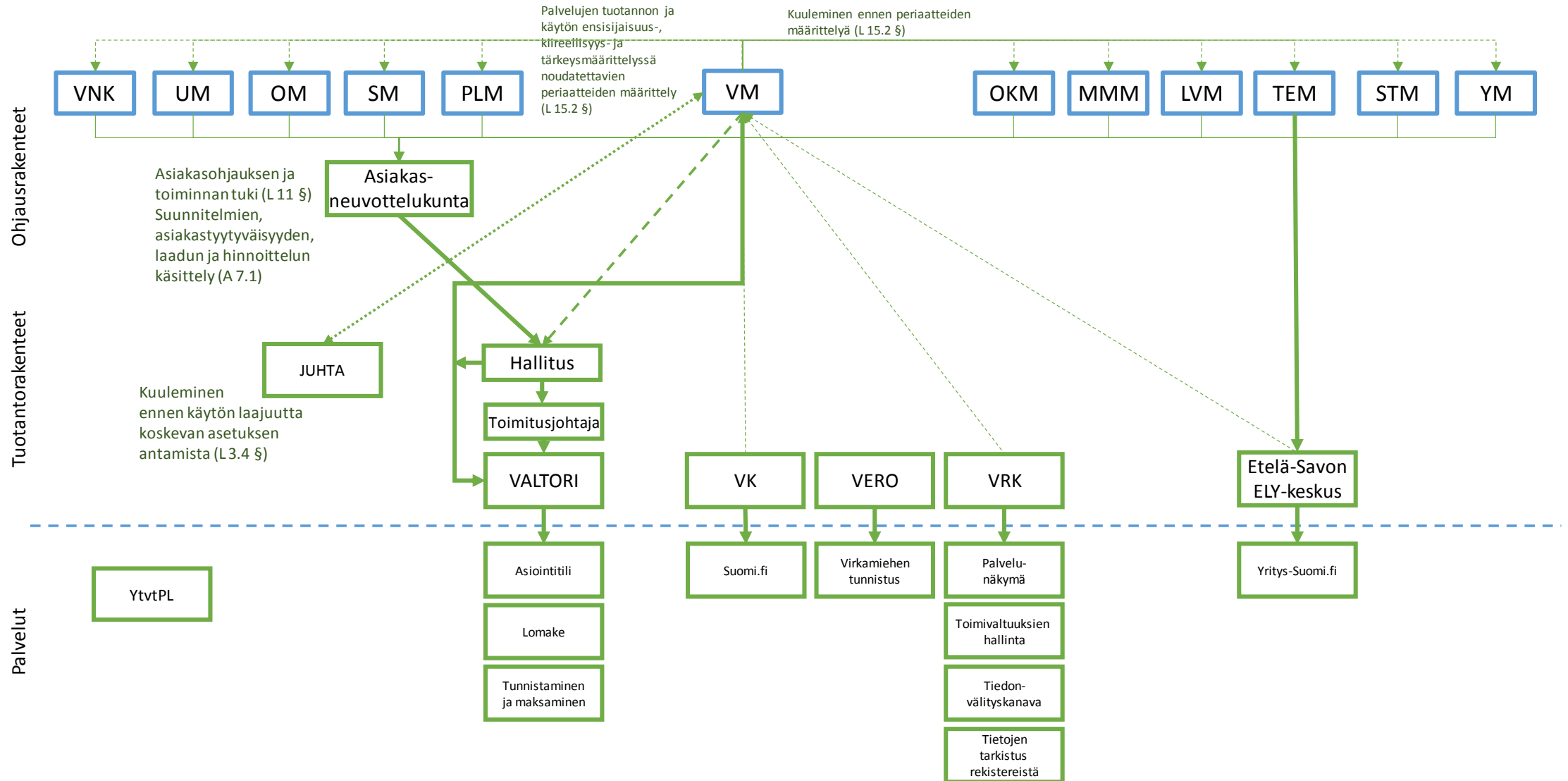
Kuva 7. Kuntien ja kuntayhtymien kehittämistoiminnan tulovirrat

Kansalliset tietojärjestelmäpalvelut (STASL 159/2007)

Sähköisen asioinnin tukipalvelut (1226/2013)

Kuva 10. Tietohallintolain mukainen tietojärjestelmien yhteentoimivuuden ohjausjärjestelmä

